

Załącznik nr 1
do uchwały nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

**Ocena programowa
Profil ogólnoakademicki**

Raport samooceny

**Uniwersytet Opolski
Pl. Kopernika 11, 45-040 Opole**

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **Filologia polska**

1. Poziom/y studiów: **studia I i II stopnia**
2. Forma/y studiów: **studia stacjonarne**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹ **literaturoznawstwo**

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

Studia I stopnia:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Literaturoznawstwo	99	55%

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		Liczba	%
1.	Językoznawstwo	56	31%
2.	Nauki o kulturze i religii	25	14%

Studia II stopnia:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	Liczba	%

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

Literaturoznawstwo	67	56%
--------------------	----	-----

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		Liczba	%
1.	Językoznawstwo	39	32%
2.	Nauki o kulturze i religii	14	12%

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK NIE

W przypadku zaznaczenia opcji TAK, proszę wskazać rodzaj zawodu nauczyciela, w zakresie którego prowadzone jest kształcenie (można zaznaczyć więcej niż jedną opcję):

- nauczyciel przedmiotu **język polski** .²
- nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych²
- nauczyciel praktycznej nauki zawodu²
- nauczyciel prowadzący zajęcia²
- nauczyciel psycholog
- nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej
- nauczyciel pedagog specjalny
- nauczyciel logopeda
- nauczyciel prowadzący zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

**OPIS KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
DLA KIERUNKU FILOLOGIA POLSKA, STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
Cykl dydaktyczny od 2022/2023**

Objaśnienie oznaczeń:

K (przed podkreślnikiem) – kierunkowe efekty uczenia się

W – kategoria wiedzy

² Należy podać nazwę przedmiotu/zawodu/zajęć

U – kategoria umiejętności

K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych

P6S – Charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji – poziom 6 (studia I stopnia)

WG – kategoria wiedzy, zakres i głębokość – kompletność perspektywy poznawczej i zależności

WK – kategoria wiedzy, kontekst – uwarunkowania, skutki

UW – kategoria umiejętności, wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania

UK – kategoria umiejętności, komunikowanie się – odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym

UO – kategoria umiejętności, organizacja pracy – planowanie i praca zespołowa

UU – kategoria umiejętności, uczenie się – planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób

KK – kategoria kompetencje, oceny – krytyczne podejście

KO – kategoria kompetencje, odpowiedzialność – wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego

KR – kategoria kompetencje, rola zawodowa – niezależność i rozwój etosu

Symbol	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK
WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE		
k_W01	w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska kulturowe oraz dotyczące ich metody i teorie literaturoznawcze i językoznawcze wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu polonistycznego literaturoznawstwa i językoznawstwa z elementami nauk o kulturze, tworzące jej podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu szczegółowej wiedzy z obszaru literaturoznawstwa i językoznawstwa polskiego	P6S_WG
k_W02	miejsce i znaczenie polskiego literaturoznawstwa i językoznawstwa w systemie nauk humanistycznych i społecznych, ich specyfikę przedmiotową i metodologiczną oraz kierunki ich rozwoju	P6S_WG
k_W03	teorie, metodologię i terminologię ogólną i szczegółową z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa	P6S_WG

k_W04	metody analizy i interpretacji tekstów literackich – dawnych i współczesnych – w obrębie wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w literaturoznawstwie i językoznawstwie	P6S_WG
k_W05	fundamentalne dylematy współczesnej kultury i cywilizacji w zakresie ich badania i zastosowania do rozwiązywania problemów społecznych	P6S_WK
k_W06	fakty z zakresu polskiej geografii, historii, polityki i sztuki	P6S_WG
k_W07	zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego	P6S_WG
k_W08	zasady działania systemów i instytucji kulturalnych właściwych dla zakresu działalności zawodowej właściwej dla literaturoznawstwa i językoznawstwa (m.in. edukacyjnej, kulturalnej, medialnej)	P6S_WK
k_W09	elementy dyskursu akademickiego odnoszące się do studiowanej dyscypliny	P6S_WG
k_W10	treści związane z modułem wybieralnym (wiedza zawarta w osobnym zestawieniu modułowych efektów uczenia się)	
UMIĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI		
k_U01	wykorzystywać posiadaną wiedzę literaturoznawczą i językoznawczą – formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy dotyczące zjawisk języka, literatury i kultury w aspekcie historycznym i współczesnym oraz działalności instytucji kultury, oraz wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych przez: - właściwy dobór źródeł oraz informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji, - dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno- komunikacyjnych (ICT)	P6S_UW
k_U02	formułować i analizować problemy badawcze, dobierać metody i narzędzia ich rozwiązania z wykorzystaniem wiedzy z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa (z możliwością uwzględnienia wiedzy z nauk pokrewnych)	P6S_UW
k_U03	rozpoznać teksty literackie i zjawiska językowe oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod literaturoznawczych i językoznawczych pozwalających na ocenę ich znaczenia i oddziaływania w procesie historyczno-kulturowym	P6S_UW
k_U04	komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii dotyczącej opisu tekstów literackich i zjawisk językowych	P6S_UK
k_U05	brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska w zakresie tematycznym dotyczącym zjawisk kultury oraz dyskutować o nich	P6S_UK

k_U06	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2	P6S_UK
k_U07	planować i organizować pracę – indywidualną oraz w zespole	P6S_UO
k_U08	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie	P6S_UU
k_U09	wykorzystywać wiedzę związaną z modułem wybieralnym (umiejętności zawarte w osobnym zestawieniu modułowych efektów uczenia się)	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: ABSOLWENT JEST GOTÓW DO		
k_K01	krytycznej oceny posiadanej wiedzy literaturoznawczej i językoznawczej oraz uznawania znaczenia wiedzy o literaturze, języku i kulturze w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych	P6S_KK
k_K02	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym: - przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych, - dbałości o dorobek i tradycje zawodu	P6S_KR
k_K03	uczestniczenia w życiu kulturalnym i korzystania z jego różnorodnych form	P6S_KO
k_K04	kompetentnego, odpowiedzialnego i etycznego funkcjonowania w obszarze określonym przez moduł wybieralny (kompetencje społeczne zawarte w osobnym zestawieniu modułowych efektów uczenia się)	

Symbol	Moduł Humanistyczno-Artystyczny	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK
WIEDZA: ABSOLWENT		
m_W01	ma podstawową wiedzę z historii i teorii innych sztuk (malarstwa, teatru, filmu)	P6S_WG
m_W02	ma poszerzoną wiedzę na temat związków literatury z innymi sztukami oraz przekładu dzieł literackich na język innych sztuk	P6S_WG
UMIĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI		
m_U01	sformułować wypowiedź analityczno-interpretacyjną na temat korespondencji sztuk oraz teatralnej i/lub filmowej adaptacji dzieła literackiego	P6S_UW
m_U02	sformułować wypowiedź krytyczną na temat korespondencji sztuk oraz teatralnej i/lub filmowej adaptacji dzieła literackiego	P6S_UW
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: ABSOLWENT JEST GOTÓW DO		
m_K01	jest gotów do podejmowania działań organizacyjnych i promocyjnych	P6S_KK

Symbol	Moduł Komunikacja Wizerunkowa i Promocyjna	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK
WIEDZA: ABSOLWENT		
m_W01	ma uporządkowaną, prowadzącą do specjalizacji, wiedzę o współczesnej komunikacji publicznej, jej związkach z psychologią, socjologią i ekonomią	P6S_WG
m_W02	ma wiedzę o metodach i technikach działalności promocyjnej i komunikacji wizerunkowej	P6S_WG
m_W03	zna i rozumie metody analizy i interpretacji tekstów promocyjnych	P6S_WG
UMIĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI		
m_U01	potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać i selekcjonować informacje promocyjne zamieszczone w mediach	P6S_UW
m_U02	sprawnie porozumiewać się przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych, konstruuje właściwy tekst promocyjny w formie ustnej i pisemnej	P6S_UW
m_U03	samodzielnie planować i realizować projekty reklamowo-promocyjne oraz sprawnie przeprowadzać komunikację za pośrednictwem mediów	P6S_UW
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: ABSOLWENT JEST GOTÓW DO		
m_K01	rozumienia i świadomego kształtowania swojej roli jako aktywnego uczestnika procesów komunikacyjnych	P6S_KK
m_K02	cechowania się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością i refleksyjnością oraz ma postawę prospołeczną i poczucie odpowiedzialności	P6S_KK
m_K03	uczestnictwa w życiu kulturalnym i politycznym kraju, korzystając z wybranych mediów i różnych form uczestnictwa	P6S_KK

**OPIS KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
DLA KIERUNKU FILOLOGIA POLSKA, STUDIA DRUGIEGO STOPNIA PROFIL
OGÓLNOAKADEMICKI**

Cykl dydaktyczny od 2022/2023

Objaśnienie oznaczeń:

K (przed podkreślnikiem) – kierunkowe efekty uczenia się

W – kategoria wiedzy

U – kategoria umiejętności

K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych

P6S – Charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji – poziom 6 (studia I stopnia)

WG – kategoria wiedzy, zakres i głębia – kompletność perspektywy poznawczej i zależności

WK – kategoria wiedzy, kontekst – uwarunkowania, skutki

UW – kategoria umiejętności, wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania

UK – kategoria umiejętności, komunikowanie się – odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym

UO – kategoria umiejętności, organizacja pracy – planowanie i praca zespołowa

UU – kategoria umiejętności, uczenie się – planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób

KK – kategoria kompetencje, oceny – krytyczne podejście

KO – kategoria kompetencje, odpowiedzialność – wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego

KR – kategoria kompetencje, rola zawodowa – niezależność i rozwój etosu

Symbol	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK
WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE		
k_W01	w pogłębionym stopniu wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie literaturoznawcze i językoznawcze wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu filologii polskiej, tworzące jej podstawy teoretyczne, główne trendy rozwojowe dyscyplin naukowych istotne dla filologii polskiej	P7S_WG
k_W02	w pogłębionym stopniu specyfikę przedmiotową i metodologiczną literaturoznawstwa i językoznawstwa, ich najnowsze osiągnięcia oraz kierunki rozwoju	P7S_WG
k_W03	w pogłębionym stopniu teorie oraz zaawansowaną metodologię i terminologię z zakresu dziedzin nauki o literaturze i języku polskim	P7S_WG
k_W04	zaawansowane metody analizy i interpretacji tekstów i wytworów kultury, w obrębie wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w literaturoznawstwie i językoznawstwie polskim	P7S_WG

k_W05	fundamentalne dylematy współczesnej filologii polskiej w zakresie jej badania i zastosowania do rozwiązywania problemów społecznych	P7S_WK
k_W06	ekonomiczne, prawne i inne uwarunkowania oraz pojęcia związane z filologicznymi badaniami i ich zastosowaniem	P7S_WK
k_W07	zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego, zarządzania zasobami własności intelektualnej oraz formy rozwoju indywidualnej przedsiębiorczości	P7S_WK
k_W08	w pogłębionym stopniu zasady działania systemów i instytucji właściwych dla zakresu działalności zawodowej właściwej dla filologii polskiej (m.in. edukacyjnej, kulturalnej, medialnej)	P7S_WK
k_W09	treści związane z modułem wybieralnym (wiedza zawarta w osobnym zestawieniu modułowych efektów uczenia się)	
UMIEJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI		
k_U01	wykorzystywać posiadaną wiedzę literaturoznawczą i językoznawczą – formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy i innowacyjnie wykonywać zadania w nieprzewidywalnych warunkach	P7S_UW
k_U02	formułować i analizować problemy badawcze, dobierać metody i narzędzia ich rozwiązania, syntetyzować różne idee i punkty widzenia z wykorzystaniem wiedzy z zakresu literaturoznawstwa i kulturoznawstwa (z możliwością uwzględnienia wiedzy z nauk pokrewnych)	P7S_UW
k_U03	przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację wybranych tekstów i wytworów kultury właściwych dla filologii polskiej z zastosowaniem twórczej i oryginalnej metody oceny ich znaczenia i oddziaływania w procesie historyczno-kulturowym	P7S_UW
k_U04	komunikować się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców	P7S_UK
k_U05	prowadzić debatę	P7S_UK
k_U06	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ w zakresie specjalistycznej terminologii	P7S_UK
k_U07	kierować pracą zespołu	P7S_UO
k_U08	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie	P7S_UU
k_U09	wykorzystywać wiedzę związaną z modułem wybieralnym (umiejętności zawarte w osobnym zestawieniu modułowych efektów uczenia się)	

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: ABSOLWENT JEST GOTÓW DO

k_K01	krytycznej oceny odbieranych treści, uznawania znaczenia wiedzy o literaturze i języku w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych	P7S_KK
k_K02	wypełniania zobowiązań społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, inicjowania działania na rzecz interesu publicznego, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	P7S_KO
k_K03	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, w tym rozwijania dorobku zawodu, podtrzymywania etosu zawodu, przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad	P7S_KR
k_K04	uczestniczenia w życiu kulturalnym i korzystania z jego różnorodnych form	P7S_KR
k_K05	kompetentnego, odpowiedzialnego i etycznego funkcjonowania w obszarze określonym przez moduł wybieralny (kompetencje społeczne zawarte w osobnym zestawieniu modułowych efektów uczenia się)	

Symbol	Moduł Komparatyka filologiczna	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK
WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE		
m_W01	w stopniu podstawowym wybrane fakty i zjawiska, związane z rozwojem literatury porównawczej	P7S_WG
m_W02	w stopniu podstawowym specyfikę współczesnej komparatyki	P7S_WG
m_W03	w stopniu pogłębionym wybrane zjawiska i problemy z literatury powszechnej	P7S_WG
UMIĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI		
m_U01	dobierać metody i narzędzia analityczno-interpretacyjne z wykorzystaniem wiedzy z zakresu komparatyki filologicznej	P7S_UW
m_U02	dostrzegać różne punkty widzenia i odbioru tekstu z możliwością uwzględnienia wiedzy z nauk pokrewnych literaturoznawstwu (humanistyce)	P7S_UW

Symbol	Moduł Nauczanie języka polskiego jako ojczystego	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK
WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE		
m_W01	kierunki, terminologię i metodologię badań z zakresu językoznawstwa, kulturoznawstwa, literaturoznawstwa oraz dydaktyki języka polskiego jako ojczystego (w tym: pomiaru dydaktycznego)	P7S_WG
m_W02	w stopniu zaawansowanym strategię, metody, techniki i formy pracy w szkole podstawowej i ponadpodstawowej	P7S_WG
m_W03	w stopniu pogłębionym narzędzia dydaktyczne (w tym: narzędzia cyfrowo-technologiczne) wykorzystywane w pracy nauczyciela języka polskiego	P7S_WG
m_W04	dokumenty regulujące pracę szkoły oraz prawa i obowiązki nauczyciela polonisty	P7S_WK
UMIĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI		
m_U01	zaplanować proces nauczania języka polskiego jako ojczystego	P7S_UW
m_U02	oceniać prace uczniów, formułować wnioski diagnostyczne i zalecenia	P7S_UW
m_U03	umiejętnie komunikować się z uczniami i innymi partnerami procesu edukacyjnego	P7S_UK
m_U04	umiejętnie kierować pracą zespołu klasowego, współpracować z partnerami procesu edukacyjnego	P7S_UO
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: ABSOLWENT JEST GOTÓW DO		
m_K01	krytycznej oceny współczesnych metod, technik pracy i narzędzi dydaktycznych (w tym: narzędzi cyfrowo-technologicznych) w szkole podstawowej i ponadpodstawowej	P7S_KK
m_K02	efektywnej i etycznej komunikacji w środowisku szkolnym	P7S_KO
m_K03	ustawicznego rozwoju – student ma świadomość znaczenia wiedzy przedmiotowej w dydaktyce języka polskiego jako ojczystego i potrzeby jej aktualizowania i pogłębiania)	P7S_KR
m_K04	korzystania z dostępnych narzędzi i pomocy dydaktycznych z poszanowaniem praw autorskich	P7S_KR

Objaśnienie oznaczeń symbolu efektu:

M - modułowe efekty uczenia się

N - ścieżka nauczycielska

W - wiedza

U - umiejętności

K - kompetencje społeczne

O1 - numer efektu

Symbol	EFEKTY UCZENIA SIĘ zgodne z Polską Ramą Kwalifikacji Po ukończeniu modułu przygotowującego dowykonywania zawodu nauczyciela Absolwent	Odniesienie do standardów kształcenia	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK
W zakresie wiedzy zna i rozumie:			
M_N_W01	podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej, specyfikę głównych środowisk wychowawczych i procesów w nich zachodzących	W1	P7S_WG
M_N_W02	klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne	W2	P7S_WG
M_N_W03	rolę nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań uczniów	W3	P7S_WG
M_N_W04	normy, procedury i dobre praktyki stosowane w działalności pedagogicznej (wychowanie przedszkolne, nauczanie w szkołach podstawowych i średnich ogólnokształcących, technikach i szkołach branżowych, szkołach specjalnych i oddziałach specjalnych oraz integracyjnych, w różnego typu ośrodkach wychowawczych oraz kształceniu ustawicznym)	W4	P7S_WG P7S_WK
M_N_W05	zagadnienie edukacji włączającej, a także sposoby realizacji zasady inkluzji	W5	P7S_WG
M_N_W06	zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów i wynikające z nich zadania szkoły dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia i wychowania	W6	P7S_WG
M_N_W07	sposoby projektowania i prowadzenia działań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej	W7	P7S_WG
M_N_W08	strukturę i funkcje systemu oświaty - cele, podstawy prawne, organizację i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, a także alternatywne formy edukacji	W8	P7S_WK
M_N_W09	podstawy prawne systemu oświaty niezbędne do prawidłowego realizowania prowadzonych działań edukacyjnych	W9	P7S_WK

M_N_W10	prawa dziecka i osoby z niepełnosprawnością	W10	P7S_WK
M_N_W11	zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych oraz odpowiedzialności prawnej nauczyciela w tym zakresie, a także zasady udzielania pierwszej pomocy	W11	P7S_WG P7S_WK
M_N_W12	procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawdziwości i zakłócenia	W12	P7S_WG
M_N_W13	podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy, zasady emisji głosu, podstawy funkcjonowania narządu wzroku i równowagi	W13	P7S_WG
M_N_W14	treści nauczania i typowe trudności uczniów związane z ich opanowaniem	W14	P7S_WG
M_N_W15	metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych, w tym zasobów internetowych, wspomagających nauczanie przedmiotu lub prowadzenie zajęć, z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów	W15	P7S_WG
W zakresie umiejętności potrafi:			
M_N_U01	obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów	U1	P7S_UW
M_N_U02	adekwatnie dobierać, tworzyć i dostosowywać do zróżnicowanych potrzeb uczniów materiały i środki, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz metody pracy w celu samodzielnego projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych, dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych	U2	P7S_UW
M_N_U03	rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia uczniów oraz projektować i prowadzić działania wspierające integralny rozwój uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym	U3	P7S_UW
M_N_U04	projektować i realizować programy nauczania z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów	U4	P7S_UW
M_N_U05	projektować i realizować programy wychowawczo-profilaktyczne w zakresie treści i działań wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do uczniów, ich rodziców lub opiekunów i nauczycieli	U5	P7S_UW
M_N_U06	tworzyć sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące uczniów do nauki i pracy nad sobą, analizować ich skuteczność oraz modyfikować działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia	U6	P7S_UW
M_N_U07	podejmować pracę z uczniami rozbudzającą ich zainteresowania i rozwijającą ich uzdolnienia,	U7	P7S_UW

	właściwie dobierać treści nauczania, zadania i formy pracy w ramach samokształcenia oraz promować osiągnięcia uczniów		
M_N_U08	rozwijać kreatywność i umiejętność samodzielnego, krytycznego myślenia uczniów	U8	P7S_UW
M_N_U09	skutecznie animować i monitorować realizację zespołowych działań edukacyjnych uczniów	U9	P7S_UW P7S_UO
M_N_U10	wykorzystywać proces oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem	U10	P7S_UW P7S_UK
M_N_U11	monitorować postępy uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w życiu społecznym szkoły	U11	P7S_UW
M_N_U12	pracować z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, pochodzącymi ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub z ograniczoną znajomością języka polskiego	U12	P7S_UW P7S_UK
M_N_U13	odpowiedzialnie organizować pracę szkolną oraz pozaszkolną ucznia, z poszanowaniem jego prawa do odpoczynku	U13	P7S_UW P7S_UO
M_N_U14	skutecznie realizować działania wspomagające uczniów w świadomym i odpowiedzialnym podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych	U14	P7S_UW
M_N_U15	poprawnie posługiwać się językiem polskim i poprawnie oraz adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się terminologią przedmiotu	U15	P7S_UW P7S_UK
M_N_U16	posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu	U16	P7S_UK
M_N_U17	udzielać pierwszej pomocy	U17	P7S_UW
M_N_U18	samodzielnie rozwijać wiedzę i umiejętności pedagogiczne z wykorzystaniem różnych źródeł, w tym obcojęzycznych, i technologii	U18	P7S_UU
W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:			
M_N_K01	posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka	K1	P7S_KR
M_N_K02	budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej	K2	P7S_KO
M_N_K03	porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią	K3	P7S_KK P7S_KO
M_N_K04	podejmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej	K4	P7S_KK

M_N_K05	rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i podejmowania współpracy na rzecz dobra uczniów tego środowiska	K5	P7S_KO
M_N_K06	projektowania działań zmierzających do rozwoju szkoły lub placówki systemu oświaty oraz stymulowania poprawy jakości pracy tych instytucji	K6	P7S_KO P7S_KR
M_N_K07	pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej	K7	P7S_KK P7S_KO P7S KR

Opis szczegółowych efektów uczenia się dla ścieżki nauczycielskiej

Objaśnienie oznaczeń symbolu efektu:

B, C, D, E - grupy zajęć

M_N - ścieżka nauczycielska
W - wiedza

u - umiejętności

K - kompetencje społeczne

Ol - numer efektu

B. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne

B.1. Psychologia

Symbol	EFEKTY UCZENIA SIĘ zgodne z Polską Ramą Kwalifikacji Po ukończeniu modułu przygotowującego dowykonywania zawodu nauczyciela Absolwent	Odniesienie do standardów kształcenia
W zakresie wiedzy zna i rozumie:		
M_N_B1.W01	podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowę i język, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rolę uwagi, emocje i motywacje w procesach regulacji zachowania, zdolności i uzdolnienia, psychologię różnic indywidualnych - różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego	B.1.W1
M_N_B1.W02	proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości: rozwój fizyczny, motoryczny i psychoseksualny, rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć), rozwój społeczno- emocjonalny i moralny, zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania, rozwój wybranych funkcji psychicznych, normę rozwojową, rozwój i kształtowanie osobowości, rozwój w kontekście wychowania, zaburzenia w rozwoju podstawowych procesów psychicznych, teorie integralnego rozwoju ucznia, dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów, zaburzenia zachowania, zagadnienia: nieśmiałości i nadpobudliwości, szczególnych uzdolnień, zaburzeń funkcjonowania w okresie dorastania, obniżenia nastroju, depresji, krystalizowania się tożsamości, dorosłości, identyfikacji z nowymi rolami społecznymi, a także kształtowania się stylu życia	B.1.W2
M_N_B1.W03	teorię spostrzegania społecznego i komunikacji: zachowania społeczne i ich uwarunkowania, sytuację interpersonalną, empatię, zachowania asertywne, agresywne i uległe, postawy, stereotypy, uprzedzenia, stres i radzenie sobie z nim, porozumiewanie się ludzi w instytucjach, reguły współdziałania, procesy komunikowania się, bariery w komunikowaniu się, media i ich wpływ wychowawczy, style komunikowania się uczniów i nauczyciela, bariery w komunikowaniu się w klasie, różne formy komunikacji - autoprezentację, aktywne słuchanie, efektywne nadawanie, komunikację niewerbalną, porozumiewanie się emocjonalne w klasie, porozumiewanie się w sytuacjach konfliktowych	B.1.W3
M_N_B1.W04	proces uczenia się: modele uczenia się, w tym koncepcje klasyczne	B.1.W4

	i współczesne ujęcia w oparciu o wyniki badań neuropsychologicznych, metody i techniki uczenia się z uwzględnieniem rozwijania metapoznania, trudności w uczeniu się, ich przyczyny i strategię ich przezwyciężania metody i techniki identyfikacji oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań, bariery i trudności w procesie komunikowania się, techniki i metody usprawniania komunikacji z uczniem oraz międzyuczniemi	
M_ N_ B1.WOS	zagadnienia autorefleksji i samorozwoju: zasoby własne w pracy nauczyciela - identyfikacja i rozwój, indywidualne strategie radzenia sobie z trudnościami, stres i nauczycielskie wypalenie zawodowe	B.1.WS
W zakresie umiejętności potrafi:		
M N B1.UOI	obserwować procesy rozwojowe uczniów	B.1.UI
M N B1.U02	obserwować zachowania społeczne i ich uwarunkowania	B.1.U2
M N B1.U03	skutecznie i świadomie komunikować się	B.1.U3
M N B1.U04	porozumieć się w sytuacji konfliktowej	B.1.U4
M N B1.U05	rozpoznawać bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się	B.1.US
M_ N_ B1.U06	identyfikować potrzeby uczniów w rozwój u uzdolnień i zainteresowań	B.1.U6
M_ N_ B1.U07	radzić sobie ze stresem i stosować strategię radzenia sobie z trudnościami	B.1.U7
M_ N_ B1.U08	zaplanować działania na rzecz rozwoju zawodowego na podstawie świadomej autorefleksji i informacji zwrotnej od innych osób	B.1.U8
W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:		
M_ N_ B1.K01	autorefleksji nad własnym rozwojem zawodowym	B.1.K1
M_ N_ B1.K02	wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych	B.1.K2

B.2. . Pedagogika

Symbol	EFEKTY UCZENIA SIĘ zgodne z Polską Ramą Kwalifikacji Po ukończeniu modułu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela Absolwent	Odniesienie do standardów kształcenia
W zakresie wiedzy zna i rozumie:		
MN B2.WOI	system oświaty: organizację i funkcjonowanie systemu oświaty, podstawowe zagadnienia prawa oświatowego, krajowe i międzynarodowe regulacje dotyczące praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnościami, znaczenie pozycji szkoły jako instytucji edukacyjnej, funkcje i cele edukacji szkolnej, modele współczesnej szkoły, pojęcie ukrytego programu szkoły, alternatywne formy edukacji, zagadnienie prawa wewnątrzszkolnego, podstawę programową w kontekście programu nauczania oraz działania wychowawczo-profilaktyczne, tematykę oceny jakości działalności szkoły lub placówki systemu oświaty	B.2.WI
M_ N_ B2.W02	rolę nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela, nauczycielską pragmatykę zawodową - prawa i obowiązki nauczycieli, zasady odpowiedzialności prawnej	B.2.W2

	opiekuna, nauczyciela, wychowawcy i za bezpieczeństwo oraz ochronę zdrowia uczniów, tematykę oceny jakości pracy nauczyciela, zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego, rolę początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości, uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela oraz choroby związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela	
M_N_B2.W03	wychowanie w kontekście rozwoju: ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania; istotę i funkcje wychowania oraz proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę; pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole - regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia w placówkach systemu oświaty, a także znaczenie współpracy rodziny ucznia i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym	B.2.W3
M_N_B2.W04	zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, metodykę pracy wychowawczej, program pracy wychowawczej, style kierowania klasą, ład i dyscyplinę, poszanowanie godności dziecka, ucznia lub wychowanka, różnicowanie, indywidualizację i personalizację pracy z uczniami, funkcjonowanie klasy szkolnej jako grupy społecznej, procesy społeczne w klasie, rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej, animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy, wspieranie samorządności i autonomii uczniów, rozwijanie u dzieci, uczniów lub wychowanków kompetencji komunikacyjnych i umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji; pojęcia integracji i inkluzji; sytuację dziecka z niepełną sprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie, problemy dzieci zaniedbanych i pozbawionych opieki oraz szkolną sytuację dzieci z doświadczeniem migracyjnym; problematykę dziecka w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej; zagrożenia dzieci i młodzieży: zjawiska agresji i przemocy, w tym agresji elektronicznej, oraz uzależnień, w tym od środków psychoaktywnych i komputera, a także zagadnienia związane z grupami nieformalnymi, podkulturami młodzieżowymi i sektami	B.2.W4
M_N_B2.W05	sytuację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: specjalne potrzeby edukacyjne uczniów i ich uwarunkowania (zakres diagnozy funkcjonalnej, metody i narzędzia stosowane w diagnozie), konieczność dostosowywania procesu kształcenia do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów (projektowanie wsparcia, konstruowanie indywidualnych programów) oraz tematykę oceny skuteczności wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	B.2.W5
M_N_B2.W06	zasady pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się; przyczyny i przejawy trudności w uczeniu się, zapobieganie trudnościom w uczeniu się i ich wczesne wykrywanie, specyficzne trudności w uczeniu się - dysleksja, dysgrafia, dysortografia i dyskalkulia oraz trudności w uczeniu się wynikające z dysfunkcji sfery percepcyjno-motorycznej oraz zaburzeń rozwoju zdolności, w tym językowych i arytmetycznych, i sposoby ich przezwyciężania; zasady dokonywania diagnozy nauczycielskiej i techniki diagnostyczne w pedagogice	B.2.W6
M_N_B2.W07	doradztwo zawodowe: wspomaganie ucznia w projektowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej, metody i techniki określania potencjału ucznia oraz potrzebę przygotowania uczniów do uczenia się przez całe życie	B.2.W7

W zakresie umiejętności potrafi:		
M_ N_ B2.U01	wybrać program nauczania zgodny z wymaganiami podstawy programowej i dostosować go do potrzeb edukacyjnych uczniów	B.2.U1
M N B2.U02	zaprojektować ścieżkę własnego rozwoju zawodowego	B.2.U2
M_ N_ B2.U03	formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela	B.2.U3
M_ N_ B2.U04	nawiązywać współpracę z nauczycielami oraz ze środowiskiem pozaszkolnym	B.2.U4
M N B2.U05	rozpoznawać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów	B.2.U5
M_ N_ B2.U06	zdiagnozować potrzeby edukacyjne ucznia i zaprojektować dla niego odpowiednie wsparcie	8.2.UG
M N 82.U07	określić przybliżony potencjał ucznia i doradzić mu ścieżkę rozwoju	B.2.U7
W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:		
M_ N_ B3.K01	okazywania empatii uczniom oraz zapewniania im wsparcia i pomocy	8.2.K1
M_ N_ B2.K02	profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej	B.2.K2
M N 82.K03	samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej	B.2.K3
M_ N_ B2.K04	współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy	B.2.K4

8.3. Praktyki zawodowe (Praktyka psychologiczno-pedagogiczna)

Symbol	EFEKTY UCZENIA SIĘ zgodne z Polską Ramą Kwalifikacji Po ukończeniu modułu przygotowującego dowykonywania zawodu nauczyciela Absolwent	Odniesienie do standardów kształcenia
W zakresie wiedzy zna i rozumie:		
M_ N_ B3.W01	zadania charakterystyczne dla szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają	B.3.W1
M_ N_ B3.W02	organizację, statut i plan pracy szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny oraz program realizacji doradztwa zawodowego	B.3.W2
M N 83.W03	zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią	B.3.W3
W zakresie umiejętności potrafi:		
M_ N_ B3.U01	wyciągać wnioski z obserwacji pracy wychowawcy klasy, jego interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze	B.3.U1
M_ N_ B3.U02	wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów	B.3.U2
M_ N_ 83.U03	wyciągać wnioski, w miarę możliwości, z bezpośredniej obserwacji pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas	B.3.U3
M_ N_ B3.U04	wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich	B.3.U4
M_ N_ B3.U05	zaplanować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych	B.3.U5

M_N_B3.U06	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk	B.3.U6
W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:		
M_N_B3.K01	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i z nauczycielami i w celu poszerzania swojej wiedzy	B.3.K1

C. Podstawy dydaktyki i emisja głosu

Symbol	EFEKTY UCZENIA SIĘ zgodne z Polską Ramą Kwalifikacji Po ukończeniu modułu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela Absolwent	Odniesienie do standardów kształcenia
W zakresie wiedzy zna i rozumie:		
M_N_C.W01	usytuowanie dydaktyki w zakresie pedagogiki, a także przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki oraz relację dydaktyki ogólnej do dydaktyk szczegółowych	C.W1
M_N_C.W02	zagadnienie klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego: style kierowani a klasą, problem ładu i dyscypliny, procesy społeczne w klasie, integrację klasy szkolnej, tworzenie środowiska sprzyjającego postępom w nauce oraz sposób nauczania w klasie różnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego	C.W2
M_N_C.W03	współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia - źródła, sposoby ich formułowania oraz ich rodzaje; zasady dydaktyki, metody nauczania treści nauczania i organizację procesu kształcenia oraz pracy uczniów	C.W3
M_N_C.W04	zagadnienie lekcji jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowę, modele lekcji i sztukę prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne	C.W4
M_N_c.wos	konieczność projektowania działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów, w szczególności możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się, a także potrzebę i sposoby wyrównywania szans edukacyjnych, znaczenie odkrywania oraz rozwijania predyspozycji i uzdolnień oraz zagadnienia związane z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych; autonomię dydaktyczną nauczyciela	c.ws
M_N_C.W06	sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnętrzny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną	C.W6
M_N_C.W07	znaczenie języka jako narzędzia pracy nauczyciela: problematykę pracy z uczniami z ograniczoną znajomością języka polskiego lub zaburzeniami komunikacji językowej, metody porozumiewania się w celach dydaktycznych - sztukę wykładania i zadawania pytań, sposoby zwiększania aktywności komunikacyjnej uczniów, praktyczne aspekty wystąpień publicznych - poprawność	C.W7

	językową, etykę języka, etykietę korespondencji tradycyjnej i elektronicznej oraz zagadnienia związane z emisją głosu - budowę, działanie i ochronę narządu mowy i zasady emisji głosu	
W zakresie umiejętności potrafi		
M_N_C.U01	zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego	C.U1
M_N_C.U02	zaprojektować działania służące integracji klasy szkolnej	C.U2
M_N_C.U03	dobierać metody nauczania do nauczanych treści i zorganizować pracę uczniów	C.U3
M_N_C.U04	wybrać model lekcji i zaprojektować jej strukturę	C.U4
M_N_C.U05	zaplanować pracę z uczniem zdolnym, przygotowującą go do udziału w konkursie przedmiotowym lub współzawodnictwie sportowym	C.U5
M_N_C.U06	dokonać oceny pracy ucznia i zaprezentować ją w formie oceny kształtującej	C.U6
M_N_C.U07	posługiwać się zgodnie z zasadami aparatem emisji głosu	C.U7
M_N_C.U08	poprawnie posługiwać się językiem polskim	C.U8
W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:		
M_N_C.K01	twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępom uczniów	C.K1
M_N_C.K02	skutecznego korygowania swoich błędów językowych i doskonalenia aparatu emisji głosu	C.K2

D/E. Przygotowanie dydaktyczne do nauczania pierwszego lub kolejnego przedmiotu lub prowadzenia pierwszych lub kolejnych zajęć

D. 1/E.1. Dydaktyka przedmiotu nauczania lub zajęć

Symbol	EFEKTY UCZENIA SIĘ zgodne z Polską Ramą Kwalifikacji Po ukończeniu modułu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela Absolwent	Odniesienie do standardów kształcenia
W zakresie wiedzy zna i rozumie:		
M_N_D1/EI.W01	miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych	D.1/E.1.W1
M_N_D1/EI.W02	podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć	D.1/E.1.W2
M_N_D1/EI.W03	integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania - tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału	D.1/E.1.W3
M_N_D1/EI.W04	kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z	D.1/E.1.W4

	wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym	
M N DI/EI.WOS	konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć	D.1/E.1.WS
M N DI/EI.W06	metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć- rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla przedmiotu lub rodzaju zajęć błędy uczniowskie, ich role i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym	D.1/E.1.W6
M N DI/EI.W07	organizację pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, doświadczenia i konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową	D.1 / E.1. W7
M N DI / EI . WOS	sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne - dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne w rozwiązywaniu problemów w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć; potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimedialnych	D.1/E.1.W8
M N DI/EI.W09	metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej	D.1/E.1.W9
M N D1/EI.WOIO	rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny	D.1/E.1.WIO
M N D1/EI.WOII	egzaminami kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu	D.1/E.1.WII
M N DI/EI.W012	diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności	D.1 / E.1.WI 2

M N D1/EI.W013	znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych	D.1/E.I. W13
M N D1/EI.W014	warsztat pracy nauczyciela; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej	D.1/E.I. W14
M_N_D1/EI.W015	potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowaniu motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy	D.1/E.I.W15
W zakresie umiejętności potrafi:		
M N D1/EI .U01	identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi	D.1/E.1.U1
M N D1/EI.U02	przeanalizować rozkład materiału	D.1/E.1.U2
M N D1/EI.U03	identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania	D.1/E.1.U3
M N D1/EI.U04	dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów	D.1/E.I.U4
M N D1/EI.U05	kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy	D.1/E.I .U5
M_N_D1/EI.U06	podjąć skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym	D.1/E.I.U6
M_N_D1/EI.U07	dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne	D.1/E.I.U7
M N D1/EI.U08	merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu	D.1/E.I.U8
M_N_D1/EI.U09	skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów	D.I/E.I.U9
M_N_D1/EI.U10	rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym	D.1/E.I.U10
M N D1/EI.U11	przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia	D.1/E.I.U11
W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:		
M N D1/EI .K01	adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów	D.1/E.I.K1
M N D1/EI .K02	popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym	D.1/E.I.K2

M N D1/EI.K03	zachęcania uczniów do podejmowania prób badawczych oraz systematycznej aktywności fizycznej	D.1/E.1. K3
M_N_D1/EI.K04	promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej	D.1/E.1.K4
M N D1/EI.K05	kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów	D.1/E.1.K5
M N D1/EI .K06	budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych	D.1/E.1.K6
M_N_D1/EI .K07	rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia	D.1/E.1.K7
M_N_D1/EI .K08	kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu	D.1/E.1.K8
M N D1/EI .K09	stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę	D.1/E.1.K9

D.2/E.2. Praktyki zawodowe

Symbol	EFEKTY UCZENIA SIĘ zgodne z Polską Ramą Kwalifikacji Po ukończeniu modułu przygotowującego dowykonywania zawodu nauczyciela Absolwent	Odniesienie do standardów kształcenia
W zakresie wiedzy zna i rozumie:		
MN D2/E2.WO1		D.2/E.2.W1
MN D2/E2.WO2		D.2/E.2.W2
MN D2/E2.WO3		D.2/E.2.W3
W zakresie umiejętności potrafi:		
M N D2/E2.UO1	wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej	D.2/E.2.U1
M N D2/E2.UO2	zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć	D.2/E.2.U 2
M N D2/E2.UO3	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk	D.2/E.2.U3
W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:		
M_N_D2/E2.KO1	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych	D.2/E.2.K1

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Anna Andrzejewska	dr/ adiunkt w Instytucie Językoznawstwa
Małgorzata Burzka-Janik	dr/ adiunkt w Instytucie Nauk o Literaturze
Marta Chyb-Winnicka	dr/ adiunkt w Instytucie Językoznawstwa
Adrian Gleń	dr hab./ prof. UO/ Kierownik Katedry Literatury Polskiej
Beata Koper	dr/ adiunkt w Instytucie Nauk o Literaturze
Monika Krzempek	dr/ adiunkt w Instytucie Językoznawstwa
Aneta Mazur	prof. dr hab. / profesor w Instytucie Nauk o Literaturze
Katarzyna Molek-Kozakowska	dr hab. / prof. UO w Instytucie Językoznawstwa
Jolanta Nocoń	prof. dr hab. / Kierownik Katedry Języka Polskiego
Roksana Rał-Niemeczek	dr/ adiunkt w Instytucie Nauk o Literaturze
Maria Rowińska-Szczepaniak	dr hab. / prof. UO w Instytucie Nauk o Literaturze
Elżbieta Szymańska-Czaplak	dr / prof. UO / Dziekan Wydziału Filologicznego
Tomasz Wielg	dr / starszy wykładowca / Koordynator kierunku

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	2
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	13
Wskazówki ogólne do raportu samooceny	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Prezentacja uczelni	29
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	30
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	30
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	33
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	37
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	42
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	43
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	44
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	46
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	47
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	50
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	51
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	56

Prezentacja uczelni

Uniwersytet Opolski jest dynamicznie rozwijającym się publicznym ośrodkiem akademickim powołanym do życia w 1994 r. Podstawową działalnością UO jest kształcenie, prowadzenie badań oraz działanie na rzecz społeczności lokalnych i regionalnych, a także świadczenie usług badawczych i dydaktycznych. UO zatrudnia 1000 nauczycieli akademickich w 17 instytutach oraz 750 pracowników administracyjnych i technicznych. Kształci ponad 9000 studentów na ponad 70 kierunkach. UO nadaje tytuły licencjata i magistra, a także stopnie doktora i doktora habilitowanego.

Od 2019 r. UO jest członkiem sojuszu FORTHEM, prestiżowej sieci Uniwersytetów Europejskich, wspólnie z uniwersytetami z Moguncji, Dijon, Walencji, Jyväskylä, Palermo, Rygi, Agder i Sybinu. W ramach sojuszu studenci i pracownicy UO tworzą wspólny kampus (250 tys. studentów), a uniwersytety partnerskie pracują nad stworzeniem wspólnego środowiska akademickiego i opracowaniem innowacyjnych form mobilności oraz wspólnych programów studiów. Rozwinięciem działań konsorcjum był projekt badawczy FIT FORTHEM finansowany z funduszu Horyzont 2020.

Wydział Filologiczny jest jednym z największych wydziałów Uniwersytetu Opolskiego. Na wydziale studiuje 1416 studentów na 14 kierunkach licencjackich i 6 magisterskich (dane na podstawie Raportu GUS, stan na 31.12.2024: studia stacjonarne: 1043 Polaków, 277 cudzoziemców; studia niestacjonarne: 90 Polaków, 6 cudzoziemców). W strukturze Wydziału funkcjonują 2 instytuty, które posiadają kategorię A: Instytut Językoznawstwa i Instytut Nauk o Literaturze. Wydział Filologiczny prowadzi kształcenie na najwyższym poziomie w dyscyplinach językoznawstwo, literaturoznawstwo, nauki o kulturze i religii, z naciskiem na rozwijanie autonomii studenta i kompetencji istotnych dla funkcjonowania w dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości. Prowadząc politykę wielojęzyczności i wielokulturowości, Wydział jednocześnie umacnia swoją rolę regionalnego ośrodka kształcenia języka polskiego jako obcego.

Raport samooceny upubliczniono na stronie <https://wfil.uni.opole.pl/akredytacje/>

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Cóż dzisiaj po polonistach? – pyta świat przyspieszających i fascynujących technologii, spoglądając na absolwenta filologii (ilekroć używane są określenia w rodzaju męskim dotyczą one również osób reprezentujących wszystkie płci). Przekonujących odpowiedzi na to pytanie stara się udzielać polonistyka opolska, posiadająca od 2022 r. kategorię A w dyscyplinach literaturoznawstwa i językoznawstwa, i kontynuująca tradycję jednego z najstarszych kierunków na Uniwersytecie Opolskim. To właśnie w dobie technologicznych przełomów humanistyczne wartości i oryginalna twórczość nabierają szczególnej wagi, a znajomość tradycji i wrażliwość na kulturę kształtują wielowymiarowość tożsamości w kontaktach z innymi kulturami w zglobalizowanym świecie. Zgodnie ze strategią Wydziału Filologicznego UO, polonistyka uwzględnia aktualne orientacje w humanistyce i wykorzystuje nowoczesne cyfrowe narzędzia badawcze, kształcąc kolejne roczniki nauczycieli w województwie i dostarczając pracowników dla różnych szczebli regionalnych instytucji kulturalnych, administracji, mediów i biznesu.

Wierność tradycji

Zgodnie z przyporządkowaniem kierunku do dyscypliny literaturoznawczej (w ok 55%), koncepcja kształcenia na kierunku *Filologia polska* jest sprofilowana literaturoznawczo, z akcentem położonym na wagę przedmiotów historycznoliterackich. Opolska polonistyka nie dokonała transformacji w kierunku polonistyki kulturowej czy antropologicznej, przy założeniu, że to edukacja literacka pozostaje obecnie jednym z najważniejszych zadań formacji polonistycznej, zwłaszcza wobec płynnych programów nauczania literatury w szkołach. Dlatego na I stopniu studiów oferuje się studentom możliwie wyczerpującą znajomość kanonu literackiego z uwzględnieniem zmieniającej się perspektywy jego oceny, oraz szeroko pojętej współczesności z jej aktualnym dorobkiem literackim. Koncepcja profilu literaturoznawczego na studiach magisterskich uzupełnia chronologiczno-typologiczny rozkład przedmiotów na studiach licencjackich o ujęcia bardziej specjalistyczne lub hybrydyczne: koncentruje się na wybranych zagadnieniach z historii literatury (*case studies*), kulturowych kontekstach literatury oraz oferuje blok przedmiotów o charakterze metodologicznym. Taki program sprzyja sprofilowaniu zainteresowań studenta, dostarczając zarazem narzędzi badawczych pomocnych w projektowaniu i realizowaniu oryginalnej pracy dyplomowej. Specyfiką programu w zakresie efektów z literaturoznawstwa (na I i II st.) jest obecność znaczącej puli przedmiotów uzupełniających kanon oraz wykładów i konwersatoriów monograficznych, które albo uzupełniają tradycyjny kanon o dodatkową problematykę (bardziej specjalistyczną, niszową), albo zaznajamiają studentów z wynikami lub specyfiką badań poszczególnych wykładowców. Całościowy program pozostaje w ścisłym acz dynamicznym związku z charakterem prowadzonych przez pracowników badań naukowych. W tym sektorze misję opolskiego literaturoznawstwa można określić słowami: „opowiada się raczej za trudem uczenia się, a nie za retorycznym powabem aktualnej mody” (Timothy Brennan, *Filologia* 2017).

Polonistyczny charakter kształcenia uzupełnia oferta przedmiotów językoznawczych (ponad 30% efektów uczenia się), wraz z licznymi odniesieniami do nauk o kulturze i religii oraz dyscyplin pokrewnych. W ramach studiów I stopnia zdobywa się wiedzę z zakresu językoznawstwa polonistycznego, poznaje metody analizy i interpretacji różnego typu tekstów, a w ramach warsztatów uczy wykorzystywać zdobytą wiedzę w praktyce, także w kontekście dyskursu akademickiego. Na studiach II stopnia studenci pogłębiają swoją wiedzę o języku polskim w perspektywie diachronicznej i synchronicznej, doskonalą warsztat badawczy w zakresie odmian specjalistycznych, analizy gatunkowej czy interpretacji dyskursu publicznego. Atutem programu w zakresie językoznawstwa jest obecność przedmiotów uzupełniających kanon (I stopień) oraz wykładów i konwersatoriów monograficznych (II stopień), które podejmują specjalistyczną problematykę, np. kontaktu językowego czy kultury języka, czy w ramach modułów wybieralnych (I i II stopień), dzięki czemu studenci

przygotowywani są do korzystania ze specjalistycznej wiedzy oraz umiejętności językowych w życiu zawodowym, np. skutecznego i etycznego mówienia i pisania, czytania ze zrozumieniem różnego typu tekstów specjalistycznych, ich krytycznej oceny. Koncepcja kształcenia językoznawczego pozostaje w ścisłym związku z charakterem prowadzonych przez pracowników badań naukowych, którzy specjalizują się w językoznawstwie współczesnym, historycznym i stosowanym, także w ujęciu interdyscyplinarnym. Opolskie językoznawstwo ma ponad 70-letnią tradycję, jest uznawane zarówno w kraju, jak i za granicą, zwłaszcza badania stylistyczne (opolska szkoła stylistyki) i onomastyczne.

Innowacyjność

Opolska polonistyka w różny sposób wychodzi naprzeciw wyzwaniom i zapotrzebowaniom współczesności. W obrębie literaturoznawstwa przejawia się to w wyraźnym akcentowaniu w treściach programowych poszczególnych przedmiotów najnowszych trendów (m.in. aktualne zwroty w humanistyce; studia ekokrytyczne, postkolonialne, feministyczne; literatura w sieci; humanistyka cyfrowa), które ma uświadomić studentom bieżący status filologii (humanistyki) oraz sytuację samej literatury. Widoczne jest to także w ofercie dwóch modułów na I i II poziomie studiów, których koncepcja w mniejszym lub większym stopniu sprofilowana jest pod kątem komparatystyki, dzisiaj jednej z najistotniejszych (oraz innowacyjnych) dyscyplin humanistycznych. Koncepcją modułu *Humanistyczno-artystycznego* na studiach licencjackich jest poszerzenie wiedzy filologicznej o horyzonty estetyczne oraz elementy intermedialności i znajomości innych sztuk (teatr, film, sztuki plastyczne, korespondencje z literaturą). W przypadku modułu na studiach magisterskich, *Komparatystyka filologiczna*, oferta ma bardziej specjalistyczny charakter; jej celem jest wykształcenie pogłębionej świadomości (inter)literackiej, (inter)kulturowej oraz interdyscyplinarnej, bazującej na poszerzonej wiedzy o literaturze powszechnej oraz humanistyce w perspektywie globalnej. Planowany efekt uczenia się to pogłębiona wiedza o innych kontekstach kulturowych niż ojczysty, aktualnie tak potrzebna i ciągle zbyt mało obecna w programach polonistycznych.

Koncepcja programu językoznawczego również wychodzi naprzeciw wyzwaniom i zapotrzebowaniom współczesnego świata, w tym rynku pracy. Przedmioty językoznawcze poszerzają wiedzę na temat aktualnych problemów i przemian współczesnego dyskursu publicznego, edukacyjnego (II stopień), a także zjawisk w obrębie polszczyzny, które można opisywać i wyjaśniać z punktu widzenia stylistyki, lingwistyki tekstu, genologii lingwistycznej, dialektologii, etnolingwistyki, lingwodydaktyki (II stopień), lingwistyki korpusowej i kognitywnej czy neurolingwistyki. Wykładowcy na swoich zajęciach łączą tradycję z nowoczesnymi metodami badawczymi i osiągnięciami językoznawstwa. Opolska polonistyka kształci świadomych i biegłych użytkowników polszczyzny, przygotowuje ich do pracy nie tylko w szkole (II stopień), lecz także w nowoczesnych branżach wymagających precyzji językowej oraz umiejętności interpretacji i tworzenia treści.

Przełożenie kształcenia na oddziaływanie w środowisku

Jako koncepcję programową o wymiarze bardziej pragmatycznym wymienić trzeba moduł na studiach licencjackich *Komunikacja wizerunkowa i promocyjna*, kształtujący umiejętność podejmowania określonej aktywności w przestrzeni medialnej (reklama, promocja, kreowanie wizerunku w *public relations*). Podobne efekty uczenia się zakłada moduł *Humanistyczno-artystyczny*, który kładzie nacisk na przygotowanie absolwentów do działań w środowisku (animacja życia literackiego/kulturalnego), także w wymiarze działalności krytyka literackiego lub komentatora bieżącego życia kulturalnego. Praktyczne umiejętności zaistnienia w środowisku kształcą wymagane praktyki studenckie realizowane na I stopniu. Celem praktyki jest zdobycie doświadczenia zawodowego, a także próba zastosowania w praktyce wiedzy zdobytej podczas studiów, dlatego miejscem praktyki może być wydawnictwo/firma/urząd/instytucja, oferujące zatrudnienie w sektorze kulturalnym, edukacyjnym, tłumaczeniowym, usługowym, administracyjno-biurowym, gdzie można wykorzystać umiejętności językowe oraz wiedzę i kompetencje z zakresu znajomości literatury i kultury, rynku wydawniczego, procesu wydawniczego, redakcji tekstów itp. Praktyka odpowiada charakterowi studiów oraz jest

dostosowana do modułu wybranego przez studenta dając okazję poznania procedur i praktyk profesjonalnych instytucji w działaniu, możliwość sprawdzenia swoich kompetencji miękkich.

Ale głównym efektem środowiskowym edukacji polonistycznej i bazą do praktycznego wykonywania zawodu jest specjalność nauczycielska, realizowana na studiach magisterskich i funkcjonująca w podwójnym wymiarze: modułu *Nauczycielskiego* oraz modułu *Nauczanie języka polskiego jako ojczystego*. Specyfiką formacji nauczycielskiej na opolskiej polonistyce jest bogata i sprofilowana zawodowo koncepcja programu kształcenia. Studenci realizują nie tylko przedmioty niezbędne do zdobycia uprawnień do wykonywania zawodu nauczyciela języka polskiego (tzw. *Moduł nauczycielski*), wynikające z założeń *Standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela*, lecz także poszerzają swoją wiedzę metodyczną i doskonałą umiejętności pedagogiczne w ramach modułu *Nauczanie języka polskiego jako ojczystego*. Ujęte w nim przedmioty odpowiadają na zapotrzebowanie współczesnej edukacji szkolnej. Ich celem jest przede wszystkim przygotowanie studentów do wykorzystywania zdobytej na studiach (I i II stopnia) wiedzy specjalistycznej w pracy zawodowej nauczyciela polonisty. Ścieżka kształcenia *Nauczanie języka polskiego jako ojczystego* ma wypracować, a także udoskonalić umiejętności komunikowania się i współpracy z uczniami czy też innymi partnerami procesu edukacyjnego oraz świadomego korzystania ze współczesnych metod, technik pracy i narzędzi dydaktycznych i ich krytycznej oceny.

Zajęcia prowadzone są przez osoby ściśle współpracujące ze szkołami, bardzo dobrze znające specyfikę zawodu nauczyciela i realia pracy w szkole (część wykładowców pracowała w przeszłości w tym zawodzie), a przedmioty dotyczące kształcenia językowego prowadzone są przez badaczy specjalizujących się w lingwodydaktyce (nauczaniu języka polskiego jako ojczystego), realizujących badania w tej dziedzinie. To wszystko sprawia, że studenci już na studiach mogą dogłębnie poznać polski system edukacyjny (zwłaszcza w ramach 120h praktyk zawodowych).

Sylwetka absolwenta

Efektom kształcenia ma być osiągnięcie przez absolwentów podstawowych lub pogłębionych – w zależności od I lub II stopnia studiów – wiedzy, kompetencji i umiejętności polonistycznych, które pozwolą im zaistnieć i funkcjonować na różnych ścieżkach i poziomach dalszej kariery edukacyjnej lub zawodowej: od kontynuacji wykształcenia w szkole doktorskiej, poprzez podjęcie pracy w placówkach oświatowych i kulturalnych, po kompetentną językowo (literacko, kulturowo) obsługę instytucji i urzędów różnego szczebla. Absolwent może znaleźć zatrudnienie: w szkołach i placówkach edukacyjnych (po II st. studiów), mediach publicznych, redakcjach, instytucjach kultury (np. wydawnictwo, teatr, muzeum, archiwum) oraz w sektorach, gdzie liczy się umiejętność komunikacji (reklama, branża PR, urzędy).

Efekty uczenia się

W ujęciu syntetycznym efekty uczenia się obejmują następujące rodzaje wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych:

- wiedza o miejscu nauk literaturoznawczych i językoznawczych w dziedzinie nauk humanistycznych
- zaawansowana lub pogłębiona wiedza o faktach literackich i językowych w kulturze polskiej (światowej) w perspektywie diachronicznej i synchronicznej
- zaawansowana lub pogłębiona wiedza na temat terminologii, teorii i metodologii polskiego literaturoznawstwa i językoznawstwa
- zaawansowana lub pogłębiona wiedza o sposobach analizy i interpretacji tekstów literackich i językowych (literaturoznawczych i językoznawczych)
- elementy wiedzy o działalności instytucji kulturalnych (zasady ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego)
- elementy wiedzy związane z modułem wybieralnym

- zaawansowana lub pogłębiona umiejętność rozpoznania tekstów literackich i językowych oraz analizowania/interpretowania ich z wykorzystaniem narzędzi literaturoznawczych i językoznawczych
- zaawansowana lub pogłębiona umiejętność formułowania problemów badawczych i rozwiązywania ich z zastosowaniem metod (teorii) literaturoznawczych i językoznawczych
- zaawansowana lub pogłębiona umiejętność planowania i organizowania pracy indywidualnej i zbiorowej
- zaawansowana lub pogłębiona umiejętność krytycznej debaty o zjawiskach kulturowych (literackich, językowych)
- umiejętność wykorzystania elementów wiedzy związanych z modułem wybieralnym
- umiejętność posługiwania się językiem obcym na poziomie B2 (B2+)
- kompetentna ocena posiadanej wiedzy literaturoznawczej i językoznawczej
- kompetentne uczestniczenie w życiu kulturalnym

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

Obowiązujące do roku akademickiego 2024/2025 r. efekty uczenia się zostaną poddane korektom w ramach procesu doskonalenia jakości kształcenia. Po przeprowadzeniu całego cyklu kształcenia, w oparciu o opinie interesariuszy uzyskane w ostatnich latach, podjęto decyzję o wprowadzeniu zmian w programie studiów zarówno I jak i II stopnia. Na początku 2025 r. opracowano propozycję modyfikacji efektów uczenia się i harmonogramu studiów. Zgodnie z procedurą SDJK-O-U2 po zatwierdzeniu przez Kolegium Dziekańskie materiały zostaną 15 marca przekazane do Uczelnianego Koordynatora ECTS celem dalszego procedowania. Zmodyfikowany program studiów będzie obowiązywał od roku akademickiego 2025/2026. Załącznik do Kryterium 1 zawiera propozycję modyfikacji efektów, która została przedłożona Kolegium Dziekańskiemu do zaopiniowania i dalszego procedowania.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Treści programowe

Program studiów I i II stopnia na kierunku *Filologia polska* na Uniwersytecie Opolskim został opracowany zgodnie z profilem ogólnoakademickim. Dobór treści programowych wynika z koncepcji kształcenia na kierunku *Filologia polska* i kierunkowych efektów uczenia się, które są powiązane z badaniami prowadzonymi przez pracowników Wydziału Filologicznego UO w dyscyplinach literaturoznawstwo, językoznawstwo i nauki o kulturze i religii. Na studiach pierwszego stopnia przyporządkowanie do dyscyplin rozkłada się kolejno: 55%, 31% i 14%; na studiach drugiego stopnia: 52%, 36% i 12%.

Studia I stopnia: Podstawowe treści programowe dzielą się na bloki przedmiotów podstawowych, przedmiotów kierunkowych, przedmiotów kierunkowych do wyboru, przedmiotów obowiązkowych i modułów wybieralnych. Program studiów I stopnia uwzględnia specyfikę realizowanych modułów: humanistyczno-artystycznego i komunikacji wizerunkowej i promocyjnej. Dla każdego z modułów zostały sformułowane efekty uczenia się, które zostały odniesione do efektów kierunkowych.

Studia II stopnia: Podstawowe treści programowe dzielą się na bloki przedmiotów podstawowych, przedmiotów kierunkowych, przedmiotów kierunkowych do wyboru, przedmiotów obowiązkowych i modułów wybieralnych. Studenci profilują ścieżkę kształcenia, wybierając jeden z dwóch modułów: nauczanie języka polskiego jako ojczystego albo komparatystykę filologiczną.

Szczegółowe treści programowe poszczególnych przedmiotów są opisane w programie studiów (karty opisów przedmiotów/sylabusy) i odniesione do efektów kierunkowych oraz do efektów związanych z modułami.

Program studiów *Filologia polska* I i II stopnia dostępny na stronie internetowej Wydziału Filologicznego (<https://wfil.uni.opole.pl/programy-studiow/>) zawiera: podstawowe informacje o kierunku studiów, opis kierunkowych efektów uczenia się, sumaryczne wskaźniki charakteryzujące program studiów, instrukcję organizacji praktyki zawodowej oraz karty poszczególnych przedmiotów. Karty przedmiotów dostępne są również w systemie USOS i zawierają: informację o formie zaliczenia (zaliczenie na ocenę, egzamin), języku wykładowym, opisie, literaturze (obowiązkowej i uzupełniającej), efektach uczenia się, metodach i kryteriach oceniania oraz nakładzie pracy studenta.

Harmonogram realizacji programu studiów

Program studiów na kierunku *Filologia polska* jest realizowany w trybie stacjonarnym. Studia I stopnia trwają trzy lata (sześć semestrów), studia II stopnia trwają dwa lata (cztery semestry). Na każdym roku studiów student musi uzyskać zaliczenia przedmiotów mających łączną wartość 60 punktów ECTS przy równomiernie rozłożonym nakładzie pracy w każdym semestrze nauki.

Łączna liczba godzin na studiach I stopnia według harmonogramu studiów wynosi 1830 godz. + 75 godz. kursy zmienne ogólnouczelniane, co daje 63,5 ECTS (1905:30=63,5); pozostałe 27,5 ECTS uzyskiwane w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem osób prowadzących zajęcia realizowane jest w postaci przygotowania studenta do zajęć i egzaminów w kontakcie z prowadzącym zajęcia, a także podczas egzaminów pisemnych i ustnych oraz zaliczeń odbywających się poza godzinami przewidzianymi w harmonogramie studiów.

Łączna liczba godzin na studiach II stopnia według harmonogramu studiów wynosi 900, co daje 30 ECTS (900:30=30); pozostałe 31 ECTS uzyskiwane w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem osób prowadzących zajęcia realizowane jest w postaci przygotowania studenta do zajęć i egzaminów w kontakcie z prowadzącym zajęcia, a także podczas egzaminów pisemnych i ustnych oraz zaliczeń odbywających się poza godzinami przewidzianymi w harmonogramie studiów.

Aktualny program studiów na kierunku *Filologia polska* pierwszego stopnia zawiera: przedmioty podstawowe (165 godz. /16 ECTS); przedmioty kierunkowe (705 godz./ 62 ECTS); przedmioty kierunkowe do wyboru (345 godz. / 46 ECTS); przedmioty modułu wybieralnego (285 godz./35 ECTS) oraz inne przedmioty obowiązkowe (315 godz./ 21 ECTS). W harmonogramie studiów istnieją następujące formy zajęć: wykłady (225 godz.), konwersatoria (1530 godz.), seminaria (60 godz.) oraz praktyki (3 tyg.)

Aktualny program studiów na kierunku *Filologia polska* drugiego stopnia zawiera: przedmioty podstawowe (90 godz. /10 ECTS); przedmioty kierunkowe (300 godz./ 33 ECTS); przedmioty kierunkowe do wyboru (195 godz. / 42 ECTS); przedmioty modułu wybieralnego (270 godz./26 ECTS) oraz inne przedmioty obowiązkowe (45 godz./ 9 ECTS). W harmonogramie studiów istnieją następujące formy zajęć: wykłady (60 godz.), konwersatoria (795 godz.), seminaria (45 godz.).

Formy i organizacja zajęć oraz metody kształcenia

Preferowane są formy dydaktyczne wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów: ćwiczenia, wykłady, warsztaty i seminaria. Wykłady zwykle opierają się na metodach podająco-eksponujących. Seminaria bazują na metodach problemowych, związanych z samodzielnym dochodzeniem do wiedzy przez studentów poprzez obserwację, wyszukiwanie informacji i zaprezentowanie na forum grupy. Ćwiczenia mają w swoim repertuarze metody praktyczne, projektowe, problemowe, impresyjne i eksponujące.

Studenci są zachęceni do korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych na przykład podczas selekcji materiałów internetowych, analizy materiałów bibliotecznych do prac zaliczeniowych, analizy danych bibliograficznych lub referatów ustnych połączonych z prezentacją w programach wizualnych.

W szczególności rozwijają umiejętność krytycznej oceny źródeł internetowych, efektywnego wyszukiwania informacji, korzystania z baz danych i repozytoriów cyfrowych, a także obsługi narzędzi do edycji i prezentacji treści, takich jak edytory tekstu, arkusze kalkulacyjne, programy do zbierania danych naukowych i wizualizacji materiałów czy programy do tworzenia multimedialnych prezentacji. Studenci w trakcie zajęć uczą się również narzędzi do sprawnej komunikacji internetowej, popularyzacji nauki i weryfikacji otrzymanych informacji. Dodatkowo uczą się pracy z narzędziami do analizy językowej i przetwarzania tekstu, co pozwala im na pogłębioną interpretację materiałów literackich i językowych. W ten sposób zdobywają kompetencje nie tylko filologiczne, ale także technologiczne, które zwiększają ich konkurencyjność na rynku pracy.

Mimo iż aktualny program studiów z *Filologii polskiej* nie przewiduje prowadzenia zajęć z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość (wyjątkiem są tu kursy zmienne ogólnouczelniane), to jednak Wydział Filologiczny UO jest w pełni przygotowany do takiej formy nauczania. Techniki te sprawdziły się już podczas pandemii COVID-19. Korzystano wówczas głównie z platformy e-learningowej MS Teams oraz pomocniczo z platformy Moodle. Należy zaznaczyć, że aplikacja MS Teams do dnia dzisiejszego jest wykorzystywana jako wsparcie procesu dydaktycznego. Dzięki niej studenci pozostają w stałym kontakcie z wykładowcami, mają też możliwość otrzymywania materiałów dydaktycznych oraz dodatkowych konsultacji on-line z nauczycielami. Aplikacja MS Teams wykorzystywana jest również do weryfikacji efektów uczenia się. Studenci przesyłają wykładowcom swoje prace zaliczeniowe, które następnie są oceniane zgodnie z udostępnionymi kryteriami. Możliwość wspólnej edycji plików oraz otrzymywania na bieżąco szczegółowych informacji zwrotnych wspiera proces uczenia się.

Metody weryfikacji efektów uczenia się: egzamin ustny, egzamin pisemny, test, esej, projekt, praca roczna, semestralna, zaliczeniowa, ocena aktywności na zajęciach, ocena pracy w grupie.

Praktyki zawodowe

Studenci *Filologii polskiej* studiów I stopnia zobowiązani są – zgodnie z obowiązującym harmonogramem studiów – do odbycia praktyki zawodowej ciągłej, która trwa trzy następujące po sobie tygodnie, przez pięć dni w tygodniu (od poniedziałku do piątku), przez sześć godzin zegarowych dziennie (a zatem łącznie trwa 90 godzin zegarowych). Praktyka zawodowa odbywana jest zawsze po zakończeniu letniej sesji egzaminacyjnej, w drugim roku studiów licencjackich (czwarty semestr). Praktyka zawodowa powinna zakończyć się przed końcem letniej sesji poprawkowej. Praktykę zalicza się na podstawie opinii opiekuna praktyk oraz karty przebiegu praktyki. Praktykę zalicza koordynator praktyki z ramienia UO. W roku akademickim 2023/2024 studenci odbywali praktyki m.in. w następujących miejscach: Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna im. W. Broniewskiego w Nysie, Kino Meduza w Opolu oraz Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3 im. gen. W. Sikorskiego w Zdzeszowicach.

Studenci *Filologii polskiej* studiów II stopnia w ramach realizacji modułu: Nauczanie języka polskiego jako ojczystego zobowiązani są – zgodnie z obowiązującym harmonogramem studiów – do odbycia praktyki zawodowej śródrocznej oraz ciągłej w szkole podstawowej, następnie ponadpodstawowej.

Praktyka śródroczna w szkole podstawowej odbywa się podczas trwania I roku studiów, drugiego semestru. Praktyka odbywana jest pod opieką nauczyciela języka polskiego w danej szkole oraz nauczyciela akademickiego – koordynatora praktyk.

W ramach praktyki student hospituje zajęcia nauczyciela języka polskiego oraz innych studentów, przeprowadza minimum 1 lekcję; opracowuje minimum 1 konspekt zajęć; przygotowuje zadania, pomoce i narzędzia potrzebne w pracy polonisty. Każde przeprowadzone i hospitowane zajęcia są szczegółowo omawiane, analizowane i oceniane w ramach przedmiotu Edukacja polonistyczna w praktyce 1 (1.S2.FP.NJPO.5)

Praktykę śródroczną w szkole podstawowej (MN-FP-D2-02-PZS1) w roku akademickim 2023/2024 studenci odbyli w Publicznej Szkole Podstawowej nr 1 im. Obrońców Westerplatte w Opolu. We

wcześniejszych latach studentki jeździły do Publicznej Szkoły Podstawowej im. J. Korczaka w Polskiej Nowej Wsi oraz Publicznej Szkoły Podstawowej nr 15 im. Królowej Jadwigi w Opolu.

Praktyka śródroczna w szkole ponadpodstawowej odbywa się podczas trwania II roku studiów, trzeciego semestru. W ramach praktyki student hospituje zajęcia nauczyciela języka polskiego oraz innych studentów, przeprowadza minimum 1 lekcję; opracowuje minimum 1 konspekt zajęć; przygotowuje zadania, pomoce i narzędzia potrzebne w pracy polonisty. Każde przeprowadzone i hospitowane zajęcia są szczegółowo omawiane, analizowane i oceniane w ramach przedmiotu Edukacja polonistyczna w praktyce 2 (1.S2.FP.NJPO.6)

Praktyka śródroczna w szkole ponadpodstawowej odbywa się w Zespole Szkół Elektrycznych im. Tadeusza Kościuszki w Opolu. Celem praktyki zawodowej śródrocznej jest nabycie umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy teoretycznej; doskonalenie umiejętności tworzenia scenariusza i przeprowadzenia na jego podstawie lekcji, a także hospitowania zajęć i obiektywnej ich oceny. Praktyka ta przygotowuje tym samym studenta do praktyki ciągłej.

Praktyka ciągła w szkole podstawowej (MN-FP-D2-02-PZC1) trwa dwa następujące po sobie tygodnie, przez pięć dni w tygodniu (od poniedziałku do piątku), przez sześć godzin zegarowych, odbywana jest zawsze po zakończeniu letniej sesji egzaminacyjnej (II rok, semestr trzeci). Praktyka zawodowa powinna zakończyć się przed końcem letniej sesji poprawkowej. W ramach odbywania praktyk student hospituje lekcje języka polskiego; samodzielnie przeprowadza lekcje języka polskiego hospitowane i oceniane przez nauczyciela języka polskiego zatrudnionego w szkole, w której odbywa się praktyka oraz zapoznaje się z innymi formami pracy szkoły i nauczyciela polonisty. Praktykę zalicza nauczyciel akademicki – koordynator praktyki – na podstawie opinii opiekuna praktyk, karty przebiegu praktyki, sześciu konspektów przeprowadzonych lekcji i dziesięciu kserokopii prac sprawdzonych przez studentów. Na ocenę końcową z praktyki ciągłej w szkole podstawowej składają się: ocena z praktyk (wystawiona przez opiekuna – nauczyciela języka polskiego) oraz ocena przekazanej dokumentacji (jej kompletność, jakość merytoryczna i metodyczna) wystawiona przez nauczyciela akademickiego – koordynatora praktyk.

W roku akademickim 2023/2024 praktyka ciągła odbywała się w następujących szkołach podstawowych: Szkole Podstawowej im. Powstańców Śląskich w Ciasnej, Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1 w Prudniku, Publicznej Szkole Podstawowej nr 20 w Opolu, Publicznej Szkole Podstawowej nr 5 w Kluczborku, Publicznej Szkole Podstawowej nr 1 w Toszku, Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Adama Mickiewicza w Udaninie, Publicznej Szkole Podstawowej w Strzeleczkach.

Praktyka ciągła w szkole ponadpodstawowej (MN-FP-D2-03-PZC2), która trwa przez dwa następujące po sobie tygodnie, przez pięć dni w tygodniu (od poniedziałku do piątku), przez sześć godzin zegarowych, odbywana jest zawsze po zakończeniu zimowej sesji egzaminacyjnej (II rok, semestr trzeci). Praktyka zawodowa powinna zakończyć się przed końcem letniej sesji poprawkowej. W ramach odbywania praktyk student hospituje lekcje języka polskiego; samodzielnie przeprowadza lekcje języka polskiego hospitowane i oceniane przez nauczyciela języka polskiego zatrudnionego w szkole, w której odbywa się praktyka oraz zapoznaje się z innymi formami pracy szkoły i nauczyciela polonisty. Praktykę zalicza nauczyciel akademicki – koordynator praktyki – na podstawie opinii, karty przebiegu praktyki, sześciu konspektów przeprowadzonych lekcji i dziesięciu kserokopii prac sprawdzonych przez studentów. Na ocenę końcową z praktyki ciągłej w szkole podstawowej składają się: ocena z praktyk (wystawiona przez opiekuna – nauczyciela języka polskiego) oraz ocena przekazanej dokumentacji (jej kompletność, jakość merytoryczna i metodyczna) wystawiona przez nauczyciela akademickiego – koordynatora praktyk.

W roku akademickim 2024/2025 praktyka ciągła odbywała się w następujących szkołach ponadpodstawowych: Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1 im. Adama Mickiewicza w Lublińcu, Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1 im. Adama Mickiewicza w Prudniku, Społecznym Językowym Liceum Ogólnokształcącym im. Alberta Einsteina w Opolu, Zespole Szkół Ogólnokształcących im. Adama Mickiewicza w Kluczborku, Zespole Szkół Ogólnokształcących im. Władysława Broniewskiego w

Strzelcach Opolskich, Zespole Szkół Ogólnokształcących im. Stefana Żeromskiego w Strzegomiu, Zespole Szkół Ogólnokształcących im. Jana Kilińskiego w Krapkowicach.

Celem praktyki ciągłej jest nabycie umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy teoretycznej; doskonalenie umiejętności: tworzenia scenariusza i przeprowadzenia na jego podstawie lekcji, a także hospitowania zajęć i obiektywnej ich oceny.

Podczas praktyk studenci wykorzystują w praktyce zdobytą na studiach wiedzę, wykonują obowiązki nauczyciela języka polskiego; przygotowują i prowadzą zajęcia; hospitują lekcje; uczestniczą w życiu szkoły; poznają dokumenty regulujące pracę szkoły.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się

Studenci mają możliwość wyboru przedmiotów w ramach: modułów wybieralnych, przedmiotów kierunkowych do wyboru i kursów zmiennych ogólnouczelnianych na podstawie informacji na stronach internetowych. Mogą zatem dokonać wyboru w sposób komfortowy, zapisując się na zajęcia w ramach cyfrowego systemu zapisów USOSweb UO.

Studenci mają możliwość wyjazdu na stypendia w ramach programu Erasmus+ oraz MOST. Mogą także brać udział w szerokiej ofercie kursów, webinarów i wydarzeń dostępnych w ramach uczestnictwa UO w Sojuszu Uniwersytetów Europejskich FORTHEM (<https://www.forthem-alliance.eu/>).

Metody kształcenia i metody weryfikacji efektów uczenia się są w indywidualnych wypadkach dostosowywane do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. W przypadku studentów z niepełnosprawnością ruchową w trakcie ustalania planu zajęć brana jest pod uwagę dostępność architektoniczna budynku Wydziału. Infrastruktura cyfrowa Uniwersytetu Opolskiego w większości spełnia wymogi dostępności cyfrowej, a materiały umieszczane na stronie przygotowywane są z uwzględnieniem wymogów WCAG. Studenci mają również możliwość zwrócenia się bezpośrednio do wykładowców z prośbą o dostarczenie materiałów z zajęć w formatach o większej dostępności cyfrowej (np. w plikach tekstowych zamiast skanów).

Studenci mają możliwość skorzystania ze wsparcia systemowego, jakim jest Indywidualna Organizacja Studiów (IOS). Jest ona dostępna również dla studentów, którzy łączą naukę z innymi studiami, pracą zawodową lub mają trudną sytuację życiową wymagającą takiego rozwiązania. W takich przypadkach IOS zazwyczaj obejmuje zwiększenie dopuszczalnego limitu nieobecności na zajęciach i indywidualny tryb i termin zaliczania przedmiotów. Najczęściej studenci decydują się na Indywidualny Program Studiów (IPS) realizowany pod opieką naukową doświadczonego wykładowcy.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 2:

Załącznik do Kryterium 2 zawiera: 1. Instrukcję praktyk zawodowych; 2. Zarządzenie nr 43/2019 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 27 września 2017r. w sprawie wdrożenia modułu nauczycielskiego na studiach II stopnia w Uniwersytecie Opolskim

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Wydział Filologiczny prowadzi rekrutację na studia stacjonarne I oraz II stopnia o profilu ogólnoakademickim. Proces rekrutacji odbywa się w systemie Internetowej Rekrutacji Kandydatów (IRK) według harmonogramu rekrutacji określonego dla całej uczelni. Kandydat zobowiązany jest do założenia w systemie IRK indywidualnego konta rejestracyjnego. Na Wydziale funkcjonuje Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna, której przewodniczy Dziekan. Wszystkie informacje dotyczące rekrutacji, w tym akty prawne, wymagania stawiane kandydatom oraz dane kontaktowe komisji rekrutacyjnej podawane są do publicznej wiadomości na stronie internetowej wydziału oraz w systemie IRK.

Przyjęcie na studia I stopnia odbywa się w drodze postępowania kwalifikacyjnego, którego podstawowym elementem jest konkurs świadectw. Wykazy przedmiotów branych pod uwagę w konkursie świadectw z odpowiednimi wagami, zawiera załącznik nr 1 do odpowiedniej uchwały Senatu UO. W rekrutacji kandydat podaje wyniki z języka polskiego lub ojczystego (waga 0.8) i drugiego dowolnie wybranego przedmiotu (waga 0.2). Oceny zdobyte na maturze są przeliczone wg. wagi i na tej podstawie tworzona jest lista rankingowa kandydatów. Minimalna liczba punktów będąca podstawą do przyjęcia na studia wynosi 40. Uchwała Senatu reguluje także zasady przyjmowania kandydatów uzyskujących kwalifikacje za granicą oraz zawiera kryteria zwolnienia z postępowania dla laureatów olimpiad.

Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna tworzy listę kandydatów zakwalifikowanych na studia oraz listę kandydatów rezerwowych, którzy po złożeniu kompletu dokumentów są przyjmowani na miejsca, z których rezygnują kandydaci zakwalifikowani na studia zgodnie z kolejnością na liście rankingowej. Kandydaci zakwalifikowani do przyjęcia na studia, w terminie podanym w harmonogramie rekrutacji, są zobowiązani do złożenia kompletu wymaganych dokumentów. Niespełnienie tego obowiązku traktowane jest jako rezygnacja z podjęcia studiów.

Rekrutacja na studia II stopnia odbywa się na podstawie konkursu dyplomów. O przyjęcie na studia mogą ubiegać się absolwenci studiów I stopnia, którzy ukończyli studia w dziedzinie nauk humanistycznych. Pozostali kandydaci przystępują do rozmowy kwalifikacyjnej, której zagadnienia znajdują w aktach prawnych rekrutacji i na stronie wydziału. O przyjęciu kandydata decyduje lista rankingowa. Kandydaci zakwalifikowani do przyjęcia na studia, w terminie podanym w harmonogramie rekrutacji, są zobowiązani do złożenia kompletu wymaganych dokumentów. Niespełnienie tego obowiązku traktowane jest jako rezygnacja z podjęcia studiów.

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, opisane są w Procedurze określania i zaliczania różnic programowych (SDJK-O-U14). Koordynator kierunku sporządza listę różnic programowych, które powinny być zrealizowane do przedostatniego semestru studiów.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów określa Procedura potwierdzania w Uniwersytecie Opolskim efektów uczenia się uzyskanych poza edukacją formalną (SDJK-O-U15) oraz Uchwała nr 220/2016-2020 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 17.09.2019 r. w sprawie potwierdzania w Uniwersytecie Opolskim efektów uczenia się zdobytych poza edukacją formalną. Na Wydziale powołana jest Komisja ds. Potwierdzania Efektów Uczenia Się, jednak do tej pory nie przeprowadzono takich postępowań.

Proces dyplomowania przebiega zgodnie z zasadami określonymi w aktach prawnych UO: Regulaminie Studiów Uniwersytetu Opolskiego; Zarządzeniu nr 81/2021 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 17 maja 2021 r. w sprawie zasad przygotowania i archiwizacji prac dyplomowych w Uniwersytecie Opolskim; Procedurze procesu dyplomowania (SDJK-O-U10); Wytocznych dotyczących przygotowania prac licencjackich/magisterskich i egzaminów dyplomowych dla programów ogólnoakademickich i praktycznych na Wydziale Filologicznym od roku akademickiego 2020/2021; Szczegółowej procedurze dyplomowania na studiach I i II stopnia na Wydziale Filologicznym (SDJK-SZ-WF-10).

Aby zapewnić wysoki standard prac dyplomowych Wydziałowa Komisja ds. doskonalenia i Komisja ds. oceny jakości kształcenia monitorują cały proces, od zamieszczania oferty seminariów, poprzez zatwierdzenie tematów prac, współpracę studenta i promotora przy powstawaniu pracy, proces sporządzania recenzji, przebieg egzaminu dyplomowego. Najlepsze prace dyplomowe stają do Konkursu na najlepsze prace dyplomowe i są upowszechniane jako przykłady dobrych praktyk.

Na kierunku *Filologia polska* program studiów przewiduje realizację pracy dyplomowej zarówno na I jak i na II stopniu. Promotorem pracy dyplomowej może być nauczyciel akademicki prowadzący badania naukowe w dyscyplinach przypisanych do kierunku. Pod koniec semestru poprzedzającego zajęcia proseminaryjne student wybiera promotora spośród osób proponowanych przez koordynatora

kierunku. Student ma możliwość zapoznania się z tematyką proponowaną przez danego promotora na stronie internetowej kierunku.

Tematyka prowadzonych prac dyplomowych w pełni koresponduje z zainteresowaniami naukowymi pracowników badawczo-dydaktycznych Wydziału i odzwierciedla zainteresowania studentów. W ostatnich 2 latach większość studentów wybrała prace z zakresu literaturoznawstwa (15 prac licencjackich i 8 prac magisterskich). Weryfikacji tematów prac dyplomowych i ich tłumaczeń na język angielski dokonuje powołana przez dziekana Komisja ds. opiniowania tematów prac dyplomowych, tematy i recenzentów zatwierdza Kolegium Dziekańskie. Ewentualne zmiany tematu, promotora, recenzenta każdorazowo wymagają zatwierdzenia przez Kolegium Dziekańskie.

Kolejne etapy procesu dyplomowania realizowane są przy wsparciu systemu informatycznego Archiwum Prac Dyplomowych (APD). Promotor informuje studenta, że może plik z pracą dyplomową przesłać do APD, zgodnie z instrukcją znajdującą się na stronie. Następnie praca dyplomowa jest poddawana weryfikacji w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym (JSA) i na podstawie raportu promotor podejmuje decyzję o skierowaniu pracy do oceny.

Termin obrony ustala promotor z koordynatorem kierunku. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją, w skład której wchodzi co najmniej trzy osoby: przewodniczący (dziekan lub zastępca dziekana albo powołany przez dziekana nauczyciel akademicki mający co najmniej stopień doktora), promotor i recenzent. Egzamin dyplomowy jest przeprowadzany w formie ustnej. W trakcie egzaminu dyplomowego dyplomant przedstawia swoją pracę i odpowiada na pytania członków komisji. Ukończenie studiów następuje po złożeniu egzaminu dyplomowego z wynikiem co najmniej dostatecznym. Absolwent otrzymuje dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku *Filologia polska* zawierający informację o ostatecznym wyniku studiów (stanowi sumę: 1/2 średniej arytmetycznej ocen z egzaminów i zaliczeń wpisanych do systemu USOS-web; 1/4 oceny pracy dyplomowej; 1/4 oceny egzaminu dyplomowego).

Po zakończeniu obron prac dyplomowych w danym roku akademickim dziekan przedstawia Kolegium Dziekańskiemu raport zawierający analizę przeprowadzonych obron, z uwzględnieniem terminu obrony (lipiec/wrzesień), uzyskanych w ich trakcie ocen, i liczby studentów skierowanych na powtarzanie semestru. Zgodnie ze Szczegółową procedurą weryfikacji jakości prac dyplomowych, egzaminu dyplomowego, oraz procedury dyplomowania na Wydziale Filologicznym (SDJK-SZ-WF-6) Wydziałowa Komisja ds. oceny jakości kształcenia przeprowadza audyt procesu dyplomowania. W każdym roku brane są pod uwagę inne aspekty procesu, np. zgodność pracy z wydziałowymi wytycznymi, zawartość recenzji. Komisja wydaje rekomendacje, które są omawiane w trakcie Kolegium Dziekańskiego i cyklicznego zebrania wszystkich promotorów.

Na Wydziale Filologicznym przeprowadza się Konkurs na najlepsze prace dyplomowe. Zgodnie z Regulaminem Konkursu przy ocenie prac pod uwagę brany jest ich poziom merytoryczny, a w szczególności: oryginalność, sposób analizy zjawisk, będących przedmiotem pracy, zakres zrealizowanych badań, nowatorstwo i samodzielność. Oceny zgłoszeń dokonuje się w oparciu o następujące kryteria: a) zakres, głębia i skrupulatność opracowania tematu; b) wykorzystanie literatury przedmiotu; c) zaangażowanie w badania empiryczne; d) umiędzynarodowienie w przygotowaniu pracy; e) współpraca z otoczeniem uczelni; f) upowszechnianie wyników badań; g) zastosowanie działania projektowego. Komisja konkursowa może przyznać wyróżnienia i nagrody I, II i III stopnia.

Wydział dzieli się dobrymi praktykami z innymi jednostkami UO. Wprowadzone na Wydziale rozwiązania (Wewnętrzny audyt jakości procesu dyplomowania DP-WF-1 i Polityka antyplagiatowa DP-WF-4) zostały zamieszczone w „Katalogu dobrych praktyk doskonalenia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Opolskim” (Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2023, ISBN 978-83-8332-023-6).

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się określone są w Regulaminie Studiów UO. Określa on w szczególności prawa i obowiązki studenta związane z

zaliczaniem przedmiotów, zdawaniem egzaminów, zaliczaniem etapów studiów i zakończeniem procesu kształcenia. Student ma prawo wglądu do swojej pracy pisemnej oraz zapoznania się z kryteriami oceniania i uzasadnieniem otrzymanej oceny. Regulamin określa również skalę ocen stosowanych w procesie oceniania osiągnięć studenta, jak i liczbę punktów ECTS koniecznych do uzyskania zaliczenia kolejnego semestru studiów. W UO obowiązuje sześciostopniowa skala ocen: bardzo dobry (5,0); dobry plus (4,5); dobry (4,0); dostateczny plus (3,5); dostateczny (3,0); niedostateczny (2,0).

W harmonogramie studiów kierunku *Filologia polska* wskazano w przypadku każdego z przedmiotów odpowiednią formę jego zaliczenia: zaliczenie bez oceny, zaliczenie na ocenę, egzamin. Każdemu przedmiotowi przypisana jest liczba punktów ECTS. Warunkiem uzyskania przypisanej danemu przedmiotowi liczby punktów ECTS jest uczestniczenie studenta w zajęciach i osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Zaliczenie semestru następuje po zaliczeniu przez studenta wszystkich zajęć obowiązkowych, określonych harmonogramem studiów. Sposobem sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia przez studenta kierunkowych efektów uczenia się jest ostateczny wynik studiów, na który składają się średnia arytmetyczna ocen z egzaminów i zaliczeń, ocena pracy dyplomowej oraz ocena z egzaminu dyplomowego.

Do metod weryfikacji efektów uczenia się uzyskiwanych w procesie kształcenia na poziomie przedmiotu należą: egzamin – ustny lub pisemny (opisowy, testowy); zaliczenie – ustne, pisemne (opisowe, testowe); kolokwium; przygotowanie referatu; przygotowanie projektu indywidualnie lub grupowo; rozwiązywanie zadań problemowych; prezentacje multimedialne prowadzone i przygotowywane przez studentów indywidualnie lub grupowo; wypowiedzi ustne, aktywność w dyskusji. Tematyka prac etapowych ściśle odpowiada treściom przedmiotu. W przypadku przedmiotów prowadzonych jedynie w formie wykładów, podstawową formą sprawdzania wiedzy są egzaminy lub zaliczenia końcowe. W odniesieniu do poszczególnych przedmiotów szczegółowy opis metod i sposobów oceny zakładanych efektów uczenia się zawarty jest w kartach przedmiotów. Prowadzący zajęcia przekazuje studentom informację o warunkach i wymogach sprawdzania i metodach weryfikacji efektów uczenia się, które są zapisane w karcie przedmiotu, a także upublicznia je w systemie elektronicznym USOS-web. Prowadzący dokonuje bieżącej analizy osiąganych efektów uczenia się w oparciu o prace studentów i ich inne aktywności w trakcie semestru. Prace etapowe (kolokwia, egzaminy) przechowuje prowadzący przedmiot. Po obronie danej grupy studentów ich prace są niszczone/kasowane.

Weryfikacji efektów uczenia się zdobytych w trakcie praktyk, zgodnie z Procedurą odbywania i dokumentowania praktyk studenckich (SDJK-O-U11) dokonuje kierunkowy koordynator praktyk. Podstawą oceny jest analiza dokumentacji praktyki, w tym Karty przebiegu praktyki obowiązkowej i przedłożonej przez studenta pisemnej opinii opiekuna praktyk zawodowych z podmiotu, w którym odbywał praktykę.

Metody weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w wyniku realizacji zajęć z języków obcych określone są w karcie przedmiotu. Kompetencje językowe studenta w zakresie znajomości języka obcego potwierdza egzamin językowy na poziomie B2 (na I stopniu studiów) oraz na poziomie B2+ (na II stopniu studiów).

Na kierunku *Filologia polska* weryfikacja osiągniętych przez studentów efektów uczenia się przeprowadzana jest zgodnie z Ogólnouczelnianą Procedurą weryfikacji osiągania zakładanych efektów uczenia się oraz oceniania studentów i słuchaczy studiów podyplomowych (SDJK-O-U5).

Po zakończonym semestrze prowadzący zajęcia wypełniają formularz MS forms dla wszystkich przedmiotów odbywających się w semestrze zimowy, a następnie semestrze letnim. Określają stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się jako wysoki, średni lub niski. Ponieważ efekty przedmiotowe są przypisane do efektów kierunkowych, po zakończeniu roku koordynatorzy kierunku otrzymują informację zwrotną o realizacji wszystkich efektów kierunkowych w całym cyklu kształcenia. Ten sam formularz jest również wypełniany przez studentów ostatnich lat przed przystąpieniem do

obrony. Odpowiadają oni również na pytania otwarte, wskazując efekty, na których osiągnięcie w ich opinii można poświęcić odpowiednio mniej lub więcej czasu oraz jakie dodatkowe efekty uznaliby za pożądane. Kolegium Dziekańskie analizuje wyniki obu ankiet w odniesieniu do wszystkich kierunków prowadzonych na Wydziale. Analiza tych raportów pozwala na podejmowanie w procesie doskonalenia jakości kształcenia decyzji dotyczących m.in. modyfikacji programu studiów.

Wydziałowa Komisja ds. doskonalenia jakości kształcenia spotyka się kilka razy w roku by omówić wyniki analiz ankiet studenckich, rekrutacji, weryfikacji efektów uczenia się, przeprowadzanych audytów (np. dyplomowania, kompetencji kadry dydaktycznej, zawartości strony internetowej). Wydziałowa Komisja ds. oceny spotyka się dwa razy w roku, by dokonać oceny sprawozdania z jakości kształcenia i współuczestniczyć w kształtowaniu polityki dydaktycznej Wydziału. Pracownicy Wydziału spotykają się dwa razy w roku jako cały zespół i częściej w katedrach dyskutując nad kondycją prowadzonych na Wydziale kierunków. W trakcie tych spotkań wykorzystywane są wszystkie analizy przeprowadzane na Wydziale.

Dotychczasowe analizy przeprowadzane na kierunku *Filologia polska* wykazują wysoki stopień osiągania efektów uczenia się absolwentów, jak również wysoki poziom prac dyplomowych. Niepokoi jednak słaby wynik rekrutacji i duży odpływ studentów już w pierwszym semestrze studiów. Często ze studiów rezygnują studenci przyjęci w II terminie rekrutacji, którzy odpływają na inne kierunki, gdy udroźnią się możliwości, których wcześniej nie mieli. Również powiększa się grupa osób, które wymagają wsparcia w studiowaniu i dłuższego czasu na napisanie pracy dyplomowej, co niejednokrotnie kończy się powtarzaniem ostatniego semestru studiów.

Zgodnie z Procedurą monitorowania karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Opolskiego (SDJK-O-U7), Uniwersytet Opolski realizuje monitoring karier zawodowych absolwentów od 2011 r. w celu poznania opinii absolwentów na temat jakości kształcenia oraz zdobycia informacji o ich sytuacji zawodowej. Jednostką odpowiedzialną za prowadzenie Monitoringu jest Akademickie Centrum Karier Uniwersytetu Opolskiego (obecnie w strukturze Centrum Transferu Wiedzy i Technologii). Badanie prowadzone jest cyklicznie w czterech etapach. Możliwe jest badanie całej populacji studentów oraz odpowiednio dobranej próby. Etap I - zebranie danych oraz oświadczeń zawierających zgodę na udział w monitoringu karier zawodowych absolwentów - przeprowadzany jest od czerwca do końca września. W październiku ACK UO rozsyła elektroniczną wersję ankiety do absolwentów Uczelni, którzy wyrazili zgodę na udział w badaniu, a następnie dokonuje analizy danych. Etap ten kończy się sporządzeniem pierwszej części raportu (listopad –styczeń). Kolejne etapy badania ACK UO realizuje rok po (II etap), trzy lata po (III etap) i pięć lat po (IV etap) ukończeniu studiów przez absolwentów UO. Każdorazowo ACK UO przesyła absolwentom kolejną ankietę i dokonuje analizy danych oraz opracowuje kolejne części (2,3,4) raportu.

Raport „Monitoring karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Opolskiego edycja 2023 (roczniki 2017/2018, 2019/2020, 2021/2022)” pokazuje, że: studenci, którzy decydują się na kontynuację nauki po ukończeniu UO, zwykle wybierają UO ponownie; absolwenci w zdecydowanej większości znajdują pracę, jeżeli podejmują się jej poszukiwań; absolwenci UO są w większości usatysfakcjonowani ze swojej pracy i uważają, że studia przyczyniły się do jej odnalezienia. Z perspektywy czasu, absolwenci UO jako działania mające największy wpływ na ich późniejsze kariery wyróżnili praktyki zawodowe, zaangażowanie w studia i koła naukowe, oraz nawiązywanie kontaktów. Jednocześnie jako rady dla przyszłych absolwentów wskazali koncentrację zarówno na nauce, jak i jej praktycznych aspektach, oraz konieczność zdobywania doświadczenia zawodowego już podczas studiów.

Wyniki próby badawczej dla Wydziału Filologicznego pokazują, że około 82% absolwentów pracuje, w tym 75% na umowę o pracę. Absolwenci Wydziału najczęściej znajdują pracę w branży edukacyjno-szkoleniowej (25%) i zarabiają 5170 zł netto. Większość absolwentów (51%) odnajdowała pracę w ciągu 1 miesiąca lub w ciągu 2-3 miesięcy (36%) od rozpoczęcia poszukiwań. Prawie jedna trzecia studentów dojeżdżała na zajęcia w czasie studiów. Duża grupa spośród mieszkających poza Opolem przeniosła się na czas studiów do Opola. Zdecydowana większość absolwentów dojeżdżała na studia z

województwa opolskiego (80%). najczęściej z powiatu opolskiego (47%) i krapkowickiego (20%). Ze względu na stosunkowo małą liczbę absolwentów kierunku *Filologia polska* nie udało się przeprowadzić wiarygodnych analiz dla tej wyodrębnionej grupy.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3:

Dokumenty, o których mowa w opisie Kryterium 3 są upublicznione na stronach:

Rekrutacja

<https://uni.opole.pl/akty-prawne-rekrutacja-2024-2025/>

Proces dyplomowania:

<https://wfil.uni.opole.pl/proces-dyplomowania/>

Procedury jakości kształcenia

<https://jakoscksztalcenia.uni.opole.pl/automatycznie-zapisany-szkic-2/>

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Studia na kierunku *Filologia polska* (I i II stopnia) mieszczą się głównie w dwóch dyscyplinach naukowych – polonistycznie zorientowanych literaturoznawstwa i językoznawstwa. Badania w tych dyscyplinach na Wydziale Filologicznym prowadzone są zasadniczo w obrębie dwóch Instytutów (Nauk o Literaturze, INoL oraz Językoznawstwa, IJ), a w ich strukturze zwłaszcza w Katedrze Literatury Polskiej (część badań naukowych w obszarze polonistycznego literaturoznawstwa prowadzą również pracownicy Centrum Badań Epok Wczesnonowożytnych oraz Katedry Komparatystyki) oraz w Katedrze Języka Polskiego (od roku 2024/25 część badań naukowych w obszarze polonistycznego językoznawstwa prowadzą również pracownicy nowo utworzonej Katedry Logopedii, do której przeszli niektórzy pracownicy KJP).

W roku akad. 2024/2025 Katedra Literatury Polskiej zatrudnia 7 osób – 1 profesora tytularnego, 4 dr hab. zatrudnionych na stanowisku profesora uczelnianego i 2 doktorów (w tym jeden w wymiarze pół etatu). Katedra Języka Polskiego zatrudnia 11 osób – 1 profesora tytularnego, 3 dr hab. zatrudnionych na stanowisku profesora uczelni, 6 doktorów (w tym jeden w wymiarze pół etatu) i 1 magistra (doktorantka 4 roku Szkoły Doktorskiej UO na pół etatu). Kadra KJP prowadzi dydaktykę nie tylko na kierunku *Filologia polska*, a także na kierunkach: *Lingwistyka stosowana*, *Logopedia z językiem polskim jako obcym*, *Edytorstwo* (studia I stopnia), *Logopedia* (studia II stopnia), *Język polski od podstaw z językiem niemieckim* oraz w ramach modułu nauczanie języka polskiego jako obcego (pracownicy KJP przeprowadzają egzamin certyfikacyjny poświadczający znajomość języka polskiego jako obcego).

Pracownicy Katedry Literatury Polskiej realizują badania własne w dziedzinie historii i teorii literatury, krytyki literackiej, komparatystyki. Ich dorobek składa się na wysoką notę (kategorię A) przyznaną Instytutowi Nauk o Literaturze (w ramach którego prowadzone są badania w dyscyplinie literaturoznawstwo) 2022 r. Pracownicy Katedry Języka Polskiego realizują badania własne w ramach językoznawstwa synchronicznego i diachronicznego, szczególnie w zakresie stylistyki, lingwistycznej analizy dyskursu, lingwistyki kulturowej i kognitywnej, onomastyki oraz lingwodydaktyki i glottodydaktyki. Ich dorobek składa się na wysoką notę (kategorię A) przyznaną Instytutowi Językoznawstwa (w ramach którego prowadzone są badania w dyscyplinie językoznawstwo). Aktualny i szczegółowy wykaz podejmowanych obszarów i tematów badań znajduje się w indywidualnych kartach charakterystyki pracowników.

Kompetencje dydaktyczne pokrywają się więc w całej rozciągłości z podejmowanymi obszarami działalności naukowej a kadra polonistycznych literaturoznawców i językoznawców stale podnosi

swoje umiejętności, biorąc udział w życiu naukowym, co umożliwia studentom nabywanie aktualnej wiedzy i umiejętności związanych z efektami uczenia się na kierunku filologicznym.

INoL oraz IJ stwarzają dogodne warunki dla rozwoju naukowego poprzez finansowanie wyjazdów konferencyjnych i kwerendalnych, publikacji monografii (zwłaszcza jednoautorskich), zakup literatury. Wyznacznikiem efektywności tej polityki są awanse pracowników KLP: w ciągu ostatnich 5 lat jeden pracownik uzyskał tytuł dra hab., jeden – stopień doktora, w toku są dwie procedury o przyznaniu tytułu profesora, 2 doktorów jest mocno zaawansowanych w przygotowaniach dokumentacji do uzyskania tytułu dra hab.). W KJP w ciągu ostatnich 5 lat jeden pracownik uzyskał tytuł dra hab., czterech – stopień doktora, w najbliższym czasie dwie osoby wystąpią o tytuł profesora, jedna przygotowuje wniosek habilitacyjny, zatrudniona doktorantka finalizuje rozprawę doktorską. Wg strategii rozwoju wydziału, projektowany kierunek studiów („Creative writing”/ „Twórcze pisanie”), pozostający w bliskiej relacji ze studiami polonistycznymi (umożliwiający wykorzystanie kompetencji dydaktycznych i naukowych kadry KLP i KJP) pozwoli wytworzyć odpowiednie zapotrzebowanie dydaktyczne i w niedalekiej przyszłości zatrudnić młodych, perspektywicznych adiunktów (także absolwentów Szkoły Doktorskiej UO w dziedzinie literaturoznawstwa i językoznawstwa).

Polityka kadrowa INoL oraz IJ kreuje przyjazne środowisko pracy i transparentne zasady rekrutacji pracowników. Realizowana jest ona poprzez przestrzeganie standardów zawartych w Europejskiej Karcie Naukowca, prawie o szkolnictwie wyższym i nauce oraz statucie UO. Naczelnym kryterium w procesie rekrutacji jest wysoki poziom kompetencji badawczo-pedagogicznych, dorobek naukowy i chęć nieustannego podnoszenia kwalifikacji kandydata. Regularne hospitacje i zachęcanie do udziału w szkoleniach z dydaktyki akademickiej przyczyniają się do doskonalenia kadry. W swojej działalności Wydział Filologiczny uwzględnia opinie studentów i pracowników poprzez cyklicznie przeprowadzanie ankiet opinii i potrzeb wg obowiązujących na UO procedur.

Pracownicy Katedry Literatury Polskiej oraz Katedry Języka Polskiego włączają się aktywnie (prowadzenie wykładów dla młodzieży, spotkań autorskich, audycji poświęconych literaturze i kulturze, współczesnemu językowi polskiemu, kulturze języka i wypowiedzi) we współpracę z instytucjami upowszechniającymi naukę i popularyzującymi wiedzę literaturoznawczą, językoznawczą i polonistyczną, np. z Miejską Biblioteką Publiczną w Opolu, Wojewódzką Biblioteką Publiczną w Opolu, Pedagogiczną Biblioteką Wojewódzką w Opolu, Radiem Opole, szkołami na Opolszczyźnie, w które to inicjatywy włączani są również studenci, zwłaszcza biorący aktywny udział w pracach kół naukowych (np. Koło Miłośników Literatury Współczesnej „Poza schematem”, Koło Językoznawcze „Onoma”).

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 4:

Szczegółowe informacje znajdują się w folderze *Charakterystyka nauczycieli*

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Zajęcia dydaktyczne dla studentów kierunku *Filologia polska* odbywają się w salach Wydziału Filologicznego UO oraz częściowo w salach Instytutu Pedagogiki i Biblioteki Głównej UO. Wydział dysponuje na wyłączność kilkunastoma salami dydaktycznymi, w większości znajdującymi się w budynku Collegium Maius (pl. Kopernika 11) oraz w budynku UO znajdującym się przy ulicy Oleskiej 48. Sale wyposażone są w sprzęt komputerowy i rzutniki, dzięki czemu prowadzący zajęcia mogą korzystać z technologii informacyjno-komunikacyjnej w pracy ze studentami.

Choć budynek Collegium Maius jest budynkiem reprezentacyjnym UO, jednocześnie zapewnia on komfortowe warunki pracy dydaktycznej i naukowej oraz pełną obsługę administracyjną. W budynku oprócz sal dydaktycznych o różnych rozmiarach i przeznaczeniu znajdują się także gabinety dla pracowników Wydziału Filologicznego, pracownie komputerowe, aula, sale konferencyjne, Biblioteka

Wydziału Filologicznego, Sekretariat Instytutu Nauk o Literaturze oraz Sekretariat Instytutu Językoznawstwa, Dziekanat i Sekretariat Wydziału Filologicznego, Rektorat UO oraz Muzeum UO i przestrzenie wystawowe. Budynek posiada udogodnienia dla użytkowników z niepełnosprawnościami (windy, toalety, szerokie drzwi). Inne budynki UO, w których odbywają się zajęcia dydaktyczne dla kierunku *Filologia polska* również dysponują takimi udogodnieniami. Do zarządzania zasobami salowymi na poziomie całego UO służy sprawny działający system rezerwacji sal.

Sprzęt komputerowy, oprogramowanie, dostęp do zasobów bibliotecznych, sieci i baz danych, zasoby i pomoce dydaktyczne, materiały biurowe są do ciągłej i nieograniczonej dyspozycji pracowników i studentów. Ich jakość i wydajność są na bieżąco monitorowane przez administratora budynku, obsługę teleinformatyczną, pracowników dziekanatu WF i koordynatora kierunku (kserokopie, przepływ informacji, administrowanie stronami, obsługa USOS i SRS), a także przez pracowników Biblioteki UO (subskrypcje baz danych i zakupy potrzebnych woluminów). Decyzje w sprawie doskonalenia zasobów i doposażania bazy podejmuje dziekan w ramach puli środków na wniosek zainteresowanych stron.

Rokrocznie Wydziałowa Komisja ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia raportuje m.in. na temat potrzeb infrastrukturalnych i dydaktycznych <https://wfil.uni.opole.pl/sprawozdania-roczne/> Komisja zasięga informacji od dyrektorów i kierowników jednostek WF, pracowników oraz przedstawicieli studentów (ankieta procesu dyplomowania dla absolwentów obejmuje takie zagadnienia jak dostępność materiałów dydaktycznych i bibliotecznych oraz komunikację z pracownikami WF i pracownikami Dziekanatu).

Do mocnych stron bazy dydaktycznej wykorzystywanej na potrzeby kształcenia studentów *Filologii polskiej* zaliczyć należy dostęp do najnowszej literatury (od roku 1997 Biblioteka UO otrzymuje w ramach ustawy o egzemplarzu obowiązkowym całą produkcję wydawniczą kraju, w tym: książki, czasopisma, materiały konferencyjne oraz zbiory specjalne), subskrybowanych przez UO baz danych międzynarodowych publikacji naukowych oraz najnowszych narzędzi usprawniających ich przeszukiwanie. Dużym plusem jest także wysokiej jakości sprzęt i oprogramowanie komputerowe w salach i gabinetach, rozszerzona wersja oprogramowania na platformie e-learningowej Moodle <https://moodle.uni.opole.pl/> oraz swobodny dostęp do sieci teleinformatycznej (wi-fi Eduroam).

Infrastruktura i zasoby, o których mowa powyżej są w dużym zakresie otwarte także dla studentów do realizacji zadań w ramach pracy własnej (komputery w bibliotece, dostęp do sal dydaktycznych i sprzętu audiowizualnego w celu realizacji działań kół naukowych i różnorodnych projektów pod opieką pracowników UO). Przeprowadzane regularnie audyty wykorzystania sal dydaktycznych WF UO wykazują, że sale pozostające w posiadaniu wydziału są wykorzystywane w pełni.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 5:

Szczegółowe informacje znajdują się w załączniku *Baza lokalowa i zbiory biblioteczne*

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Uczelnia podejmuje współpracę z wieloma instytucjami publicznymi, zarówno o profilu edukacyjnym (stała współpraca z Miejskim Centrum Wsparcia Edukacji w Opolu, Regionalnym Zespołem Placówek Wsparcia Edukacji w Opolu, Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Kaliszu m.in. w postaci organizacji wykładów dla uczniów, studentów i nauczycieli), jak i badawczym (Archiwum Państwowe w Opolu – studenci uczestniczą w warsztatach na temat dawnych archiwaliów, budowy książki itp.; polskie konsorcjum naukowe wchodzące w skład CLARIN ERIC – w ramach współpracy odbywają się warsztaty z humanistyki cyfrowej; Centrum Badań Epok Wczesnonowożytnych UO – studenci są zapraszani na organizowane konferencje i warsztaty młodych badaczy literatury staropolskiej, a także angażowani w projekty we współpracy z Archiwum Państwowym w Opolu, bibliotekami, instytucjami kultury). W ten

sposób studenci nie tylko pogłębiają swoją wiedzę literaturoznawczą, językoznawczą i pedagogiczną, ale także mają możliwość jej wykorzystania poprzez m.in. właściwy dobór źródeł oraz informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji.

Istotnym elementem jest współpraca z regionem, która ma charakter stały (współpraca z Urzędem Marszałkowskim w Opolu – z Departamentem Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz z Departamentem Kultury i Dziedzictwa Regionalnego) oraz projektowy (m.in. projekt „Tradycja naszym bogactwem – Swaczyna” realizowany przez Stowarzyszenie Wykuwamy Przyszłość w Choruli, projekt „Strzeleckie od kuchni” organizowany przez Starostwo Powiatowe w Strzelcach Opolskich oraz projekt „Edukacja kulturowa Opolszczyzny” z Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu). Dzięki temu studenci oceniają znaczenie i oddziaływanie wybranych tekstów i zjawisk językowych w procesie historyczno-kulturowym.

Gotowość studentów do uczestniczenia w życiu kulturalnym i korzystania z jego różnorodnych form jest kształtowana w drodze kontaktu z instytucjami kultury. Uczelnia stale współpracuje z Miejską Biblioteką Publiczną, a studenci biorą udział zarówno w wydarzeniach jednorazowych (spotkania autorskie, panele dyskusyjne), jak i cyklicznych (Opolska Jesień Literacka czy Konkurs na Esej Literacki – wielu studentów polonistyki brało udział w konkursie, sprawdzając i doskonaląc swoje umiejętności analizy i interpretacji dzieła literackiego). Wykładowcy z kolei prowadzą spotkania autorskie lub występują w roli prelegentów lub moderatorów, dzięki czemu studenci uczestnicząc w debatach, doskonalą umiejętności udziału w takiej formie wymiany myśli. We współpracy z Pedagogiczną Biblioteką Wojewódzką w Opolu pracownicy Katedry Literatury Polskiej i Katedry Języka Polskiego wygłosili szereg otwartych wykładów dla uczniów, studentów i nauczycieli-polonistów m.in. w ramach projektu Latający Uniwersytet Polonistyczny czy Dnia Języka Ojczystego.

Ponadto uczelnia kooperuje z następującymi instytucjami kultury: Teatrem im. Jana Kochanowskiego w Opolu, Galerią Sztuki Współczesnej w Opolu, Zamkiem Piastów Śląskich w Brzegu, Pałacem w Rybnej i Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Kultury, Sportu i Rekreacji w Korfantowie. Pracownicy i studenci włączają się również w organizację różnorodnych wydarzeń, tj. Festiwalu Nauki w Opolu, Ogólnopolskiej Nocy Bibliotek czy Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego, dzięki czemu studenci doskonalą planowanie i organizowanie pracy – indywidualnej oraz w zespole. Podobne umiejętności wraz z krytyczną oceną odbieranych treści kształtowane były we współpracy ze Stowarzyszeniem Opolskie Lamy przy projekcie "(nie)równość", który miał na celu zwrócenie uwagi na problemy związane z nierównościami społecznymi oraz budowanie świadomości o różnorodności i inkluzji w województwie opolskim. Cykl spotkań i projekcji filmowych, organizowanych przez studentów we współpracy z opolskim Kinem Meduza oraz seria różnorodnych działań edukacyjnych, artystycznych i kulturalnych przeciwdziałaty dyskryminacji i promowały równe szanse dla wszystkich grup społecznych. Środowisko filologów angażuje się także w dialog międzykulturowy, podejmując współpracę w tym zakresie z Opolskim Oddziałem Stowarzyszenia Polska-Wschód. Wspólne działania z udziałem studentów polonistyki obejmowały m.in. organizację spotkania wiosenno-wielkanocnego i bożonarodzeniowego, a także Dnia Wyszywanki w ramach projektu „(O)polsko-ukraiński dialog tradycji”.

Dla uczelni kluczowa z punktu widzenia kształcenia przyszłych nauczycieli polonistów jest współpraca ze szkołami, w ramach której organizowane są praktyki przedmiotowe śródroczne i ciągłe, wykłady gościnne, konsultacje oraz konkursy. Wykładowcy od kilku lat wchodzi w skład Komitetu Okręgowego Olimpiady Literatury i Języka Polskiego i organizują warsztaty dla finalistów Olimpiady Literatury i Języka Polskiego z Opolszczyzny. Szkoły, z którymi współpracujemy, ucząc odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, to m.in. PSP nr 1 w Opolu, PSP w Polskiej Nowej Wsi, PSP w Prószkowie, PSP w Izbicku, PSP w Krzanowicach, PSP w Tułowicach, PSP nr 2 w Korfantowie, Zespół Szkół nr 1 w Kędzierzynie-Koźlu, PLO nr 2 w Opolu, PLO nr 5 w Opolu oraz LO w Wieluniu. Nową placówką, z którą współpraca wiąże się z aktualnymi potrzebami edukacyjnymi, jest Zespół Szkolno-Przedszkolny TAK w Opolu. Dzięki temu studenci specjalizacji nauczycielskiej mogą zaobserwować nowoczesną metodykę nauczania w praktyce oraz poznać funkcjonowanie małej innowacyjnej szkoły społecznej. Ponadto studenci co roku organizują Konkurs Wiedzy o Języku Polskim dla Szkół Podstawowych i Ponadpodstawowych

Województwa Opolskiego, który ma trzy etapy: dwa pisemne i jeden oratorski. Jego celem jest propagowanie wiedzy o języku polskim, literaturze i kulturze.

Uczelnia wymienia także doświadczenia dydaktyczne z innymi uniwersytetami w kraju i za granicą, m.in. z Uniwersytetem w Białymstoku, Centrum Historii Uniwersytetu Pańskiego czy Uniwersytetem Palackiego w Olomuńcu. Dzięki tym współpracom doszło do zmian programów nauczania przedmiotów historycznoliterackich oraz do powstania licznych publikacji, również o charakterze dydaktycznym. Podejmujemy również kooperację w ramach programów międzynarodowych Erasmus+ oraz NAWA.

Ponadto uczelnia podejmuje ciągłą współpracę z mediami, m.in. z Radiem Opole, w wyniku której mają miejsce zarówno wywiady, jak i regularne współtworzenie audycji (np. „Wszystko o literaturze” czy „Rewiry kultury”), które stanowią uzupełnienie oferty dydaktycznej w postaci atrakcyjnej formy profesjonalnie zrealizowanych podcastów. Podobną funkcję pełni projekt „Polonistyka wobec wyzwań współczesnego świata” prowadzony przez Biuletyn Polonistyczny, a współtworzony przez naszych wykładowców. W ramach niego studenci uczestniczą w cyklu seminariów on-line, które mają dwójaki charakter: naukowy oraz praktyczny. Ten drugi porusza kwestie związane z rolą polonisty w społeczeństwie i jego możliwościami na rynku pracy, co związane jest z rozwojem indywidualnej przedsiębiorczości.

Wydział współpracuje także z sektorem prywatnym, zarówno w ramach praktyk zawodowych, jak i projektów. Przykładem takiej kooperacji jest wspólne działanie z firmą VoiceLab.AI sp. z o. o., która jest ekspertem ds. przetwarzania języka naturalnego, przede wszystkim w zakresie przetwarzania danych korpusowych, modelowania języka oraz przygotowywania leksykonów dla celów automatycznego rozpoznawania mowy. Są to obszary, które zgłębiają poloniści w ramach realizacji programu studiów.

Dobór parterów wynika z efektów uczenia się i na tej podstawie stale rozwijana jest baza partnerów. Ustawicznie monitoruje się też współpracę poprzez ewaluację wspólnych działań, które przybierają różne formy w zależności od konkretnego partnera i projektu. Jedną ze stałych form jest coroczny raport z praktyk, w którym dużą wagę przywiązuje się do sekcji „uwagi”, a wszelkie wnioski mają na celu doskonalenie realizacji programu studiów.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6:

Informacje o Partnerach są upublicznione na stronie <https://wfil.uni.opole.pl/wspolpraca/>

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Specyfiką studiów na kierunku *Filologia polska* jest polocentryczność. W związku z tym istotnym elementem zawartym w efektach uczenia się na obu stopniach studiów jest przede wszystkim uwypuklenie faktu, że polska literatura i kultura oraz polski język kształtowały się w szerszym kontekście europejskim i światowym. Na studiach II stopnia element umiędzynarodowienia jest szczególnie ważny na specjalności *Komparatystyka filologiczna*, na której studenci poznają literaturę i kulturę polską z perspektywy komparatystycznej, gdyż program nakierowany jest na ukazanie relacji literatury polskiej z innymi literaturami.

Wydział Filologiczny UO pozostaje przy tym otwarty na współpracę międzynarodową. Pracownicy i studenci Wydziału uczestniczą w programach współpracy międzynarodowej, takich jak: Erasmus+, NAWA oraz działaniach w ramach Sojuszu Uniwersytetów Europejskich FORTHUM (Fostering Outreach within European Regions, Transnational Higher Education and Mobility). Na podstawie umów o wymianie studentów i pracowników zawartych przez WF UO możliwe są mobilności do wielu krajów (Chorwacji, Czech, Niemiec, Hiszpanii, Włoch, Łotwy, Litwy, Malty, Rumunii, Serbii, Turcji, Węgier, Estonii, Finlandii, Francji, Grecji, na Cypr). Studenci i pracownicy Wydziału mogą aplikować o wyjazdy

na studia bądź staże zagraniczne poprzez dedykowane jednostki UO (np. Zespół ds. mobilności międzynarodowej przy Biurze Nauki i Obsługi Projektów UO), uwzględniając oczywiście dostępność miejsc.

Umiejdzynarodowienie Wydziału Filologicznego UO wyraża się nie tylko w mobilności pracowników i studentów, lecz również w realizacji różnych międzynarodowych projektów naukowych, organizacji konferencji, przygotowywaniu międzynarodowych publikacji oraz regularnych warsztatach metodycznych i wykładach gościnnych w partnerskich uczelniach, a także kwerendach bibliotecznych odbywanych także w ramach staży naukowych. W ostatnich latach pracownicy i studenci ocenianego kierunku odbywali mobilności m.in. do następujących ośrodków naukowo-dydaktycznych: Centrum Historii Medycyny Uniwersytetu Padewskiego w Padwie, Univerzita Pardubice, Slezská univerzita v Opavě, Univerzita Karlova, Uniwersytetu Karola w Pradze, Uniwersytetu Palackiego w Ołomuńcu, Białoruskiego Uniwersytetu Państwowego, Instytutu Polskiego w Mińsku, Kijowskiego Narodowego Uniwersytetu Ekonomicznego im. Wadyma Hetmana, Instytutu Polskiego w Kijowie, szkół języka polskiego w Żytomierzu i Zaporozżu, Biblioteki Naukowej w Ostrawie.

Nauczyciele okazjnie korzystają z zaproszeń na wykłady gościnne w ramach międzyuczelnianej współpracy badawczej lub indywidualnej współpracy badawczej; sporadycznie zdarzają się dłuższe (półroczne i roczne) wyjazdy dydaktyczne (mobilność pracowników w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych do Università degli Studi di Bari, Włochy, październik 2023).

Pracownicy i studenci uczestniczą także w regularnych wykładach na Wydziale Filologicznym gości z partnerskich uczelni i ośrodków naukowych za granicą, między innymi:

- w prelekcjach w ramach konferencji FORTHEM wykład „The Permanent Exhibition of the in Berlin: A Successful Shift from Competitive to Multi-Directional Memory Discourses” wygłoszony przez prof. Friederike Eigler (Georgetown University w Waszyngtonie) w listopadzie 2024.
- wykładów w ramach XX Opolskiego Festiwalu Nauki w 2023 r. (cykl Spotkania z literaturą); tu między innymi: wykład Dominika Bárt, w ramach programu Erasmus+ student z MU Brno, wykład wybitnego niemieckiego slawisty profesora Dirka Uffelmana pt.: „Zbigniewa Herberta antyk postkolonialny”.
- w marcu 2025 planowane są zajęcia dla studentów *Filologii polskiej i Edytorstwa*, które poprowadzi prof. Suman Gupta z Open University, zaproszony na wykład otwarty w ramach Festiwalu Nauki przez Instytut Nauk o Literaturze UO.

Współpraca Wydziału Filologicznego UO z ośrodkami zagranicznymi przekłada się niewątpliwie na jakość kształcenia na kierunku *Filologia polska*. Dotyczy to zarówno metodyki, jak i przygotowania programów oraz form nauczania poszczególnych przedmiotów. Dzięki wyjazdom i szkoleniom wykładowcy WF UO podnieśli swe kwalifikacje w prowadzeniu zajęć (m.in. poprzez zapoznanie się z różnymi współczesnymi technikami komunikacji). Zrealizowane pobyty stażowe i badawcze za granicą z całą pewnością mają widoczny wpływ na polepszenie jakości kształcenia na Wydziale (m.in. poprzez częstsze odwoływanie się do fachowej literatury oraz słownictwa obcojęzycznego).

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Wsparcie naukowo-mentorskie

Studenci *Filologii Polskiej* mogą korzystać z różnych form wsparcia dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb.

Tutorzy na studiach I stopnia (1. i 2. rok) pomagają w adaptacji do życia uczelni, planowaniu zajęć, wyborze przedmiotów, rozwiązywaniu konfliktów, a także informują o dostępności seminariów dyplomowych i innych form wsparcia akademickiego. Na 3 roku oraz na studiach drugiego stopnia obowiązki te przejmują promotorzy prac dyplomowych, którzy wspierają studentów w określeniu

obszaru badawczego i wyborze tematyki prac dyplomowych, doradzają w zakresie materiałów źródłowych, zapewniają merytoryczne wsparcie, nadzorują postępy i motywują do pisania oraz przygotowują do obrony.

Wykładowcy są również zaangażowani w merytoryczną pomoc poza seminariami — wielu z nich wspiera studentów publikujących w czasopiśmie studenckim *Semestralnik Językoznawczy*, prowadzi dodatkowe zajęcia indywidualne i konsultacje, a także organizuje interdyscyplinarne webinaria.

Dodatkowo studenci mogą rozwijać swoje zainteresowania naukowe w kołach naukowych, np. językoznawczym Studenckim Kole Naukowym „Onoma”, Studenckim Kole Miłośników Literatury Współczesnej lub Studenckim Kole Logopedycznym „Zaloguj się”, czy publikować swoje teksty popularnonaukowe w *Semestralniku Językoznawczym*. Cyklicznie organizowane są też wydarzenia, takie jak: wojewódzki Konkurs Wiedzy o Języku Polskim (26 edycji), Studenckie Forum Opolskiej Logopedii i Pracowni Logopedycznej, ogólnouniwersytecki Festiwal Nauki czy Forum Zawodowe Wydziału Filologicznego.

Studenci *Filologii polskiej* mają też okazję rozwijać swoje umiejętności i pasje w ramach działalności w uniwersyteckiej *Gazecie Studenckiej*. Redaktorką naczelną jest studentka *Filologii polskiej*, a wśród stałych współpracowników i dziennikarzy znajduje się lub znajdowało wielu studentów tego kierunku.

Studenci mają też możliwość rozwijać swoje kompetencje twarde i miękkie poprzez zaangażowanie w prestiżowe wydarzenia naukowe, takie jak ogólnopolska konferencja „Unisono w wielogłosie” czy Międzynarodowa i Ogólnopolska Konferencja Onomastyczna, której XXIII edycja odbyła się w Uniwersytecie Opolskim.

Kursy doszkalające

Studenci otrzymują wsparcie w zakresie korzystania z zasobów bibliotecznych podczas dwugodzinnego szkolenia bibliotecznego, które obejmuje instruktaż dotyczący dostępu do materiałów zarówno online, jak i w wersji tradycyjnej. W Bibliotece Głównej mogą uzyskać potrzebne informacje osobiście lub poprzez wyszukiwarkę internetową bg.uni.opole.pl. Dodatkowo uczestniczą w szkoleniach z BHP oraz Prawa autorskiego i własności intelektualnej, które pomagają im sprawnie poruszać się w środowisku akademickim UO.

Forum Zawodowe

Forum zawodowe to inicjatywa, która ma na celu umożliwienie studentom Wydziału dotarcie do informacji o możliwościach znalezienia pracy po oraz w czasie studiów. To platforma komunikacji pomiędzy studentami a biznesem, samorządem terytorialnym, strukturami Uniwersytetu Opolskiego, np. Akademickim Centrum Karier. W trakcie spotkań z pracodawcami studenci dowiadują się, co w kontekście przygotowania do zawodu oferuje im Uniwersytet Opolski poza zajęciami programowymi, co oferuje im Opole, region i biznes tu zlokalizowany. To również okazja, aby poznać projekty, które planuje lub w których uczestniczy Uniwersytet Opolski i dzięki którym powstają nowe możliwości dla studentów a także miejsce, w którym studenci spotkają się ze swoimi szansami twarzą w twarz. Studenci mają również możliwość zapoznania się z doświadczeniami absolwentów Wydziału Filologicznego, którzy odnieśli sukces zawodowy.

Wsparcie finansowe

Studenci kierunku *Filologia polska* są objęci programem stypendialnym Uniwersytetu Opolskiego na podstawie Zarządzenia nr 140/2024 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 8 listopada 2024 r. Stypendia przyznawane są w trzech kategoriach: socjalne, dla osób z niepełnosprawnościami oraz Rektora za wyniki w nauce.

Wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami

Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych (bon@uni.opole.pl) obejmuje pomocą osoby z orzeczeniem oraz przewlekłe chore i czasowo niepełnosprawne, które go nie mają. Pomoc Biura uzależniona jest od indywidualnej sytuacji każdej osoby, zgłaszającej się po pomoc, i obejmuje następujące formy:

- możliwość przydzielenia asystenta osoby z niepełnosprawnością;
- dostosowanie lektoratów oraz zajęć wychowania fizycznego do możliwości i potrzeb osób objętych programem;
- edukacja prozdrowotna dla osób posiadających zwolnienie lekarskie, mająca na celu edukację ruchową dostosowaną do możliwości studentów;
- szeroko rozumiane dostosowanie procesu edukacyjnego do potrzeb jednostkowych osób objętych programem (dostępność czasowa, miejscowa, technologiczna);
- wsparcie Centrum Wsparcia Psychologiczno–Terapeutycznego;
- dostosowanie Biblioteki Uniwersytetu Opolskiego do osób z niepełnosprawnością wzroku;
- zajęcia konsultacyjno-wyrównawcze z przedmiotów prowadzonych na danym kierunku studiów.

Studenci mogą też zgłosić się do uniwersyteckiej Pełnomocniczki ds. równego traktowania.

<https://rownosc.uni.opole.pl/>

Mobilność studentów

Program Erasmus+ wspiera rozwój studentów, umożliwiając im zdobywanie międzynarodowego doświadczenia poprzez studia i praktyki za granicą. Uczestnicy mogą wyjeżdżać na okres od 2 do 12 miesięcy, co sprzyja rozwijaniu ich umiejętności i zwiększa szanse na zatrudnienie. Program przyczynia się także do modernizacji edukacji i lepszego przygotowania młodych ludzi do wyzwań zawodowych <https://erasmusplus.uni.opole.pl/>. Program Mobilności Studentów MOST to inicjatywa umożliwiająca realizację części studiów na innej polskiej uczelni, co daje dostęp do unikalnych kursów, specjalizacji i zasobów naukowych. Uczestnicy mogą poszerzać swoją wiedzę, współpracować z ekspertami, a także rozwijać umiejętności adaptacyjne i samodzielność. Program sprzyja budowaniu sieci kontaktów zarówno z rówieśnikami, jak i kadrą naukową <http://most.amu.edu.pl/>.

Monitoring karier zawodowych absolwentów

Uniwersytet Opolski prowadzi Monitoring Karier Zawodowych Absolwentów, który w edycji z 2024 roku (roczniki 2018/2019, 2020/2021 i 2022/2023) wykazał, że jedynie 6,6% absolwentów biorących udział w ankiecie nie było zatrudnionych, ponad 85% absolwentów znalazło pracę w ciągu 3 miesięcy od rozpoczęcia poszukiwań, a także, że według wskaźnika mediany absolwenci Wydziału Filologicznego plasują się obok absolwentów Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki, jako osoby o najwyższych zarobkach (4950 zł). Dane te mogą wskazywać na bardzo dobre przygotowanie studentów i studentek Wydziału Filologicznego do wejścia na rynek pracy.

Informacja na temat możliwości uzyskania wsparcia

Studenci pierwszego roku cyklicznie po zakończeniu semestru zimowego wypełniają ankietę online na temat wsparcia, na jakie mogą liczyć. Ankieta zawiera 25 pytań „Czy wiesz ...” i podaje link do strony uniwersytetu/wydziału zawierającej pełną informację. Ankieta jest również dostępna na stronie wydziału w zakładce Student/Wsparcie.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Uniwersytet Opolski udostępnia informacje na swojej stronie internetowej: <http://uni.opole.pl> oraz w Biuletynie Informacji Publicznej. Witryna jest łatwa w obsłudze i zawiera wiele przydatnych danych dla kandydatów, studentów, pracowników i innych zainteresowanych. Można tam znaleźć m.in.: informacje o pomocy materialnej, wsparciu dla osób z niepełnosprawnościami, organizacjach studenckich, Centrum Karier, programach studiów, ofercie Erasmus+ oraz organizacji roku akademickiego. Strona prowadzona jest w sposób czytelny (na bieżąco podlega serwisowaniu Centrum Sieci i Wsparcia Technicznego Uniwersytetu Opolskiego).

Kandydaci mają dostęp do wszelkich informacji o programie studiów na stronach głównych, jak również odpowiednich tematycznych (przejrzyście oznaczonych i aktualnych):

Wydziału Filologicznego <http://wfil.uni.opole.pl>

Instytutu Nauk o Literaturze <https://inol.uni.opole.pl>

Instytutu Językoznawstwa <https://ij.uni.opole.pl>

Kierunku *Filologia polska* <https://wfil.uni.opole.pl/filologia-polska/>.

Dla przykładu znajdują się tam dane o ofercie kierunków filologicznych, sylwetce absolwenta, efektach uczenia się. Strony mają przeniesienia do systemu Internetowej Rejestracji Kandydatów. Obsługę studenta prowadzi się w ramach wielofunkcyjnego systemu USOS: <https://usosweb.uni.opole.pl/>, który zawiera informacje o wszystkich prowadzonych programach studiów, przechowuje dane pracowników i studentów, wystawione oceny oraz zaliczenia, plany zajęć, płatności studentów, informacje kadrowe i inne. Tam również dostępne są sylabusy poszczególnych przedmiotów filologii polskiej. Obsługę procesu dyplomowania zapewnia Archiwum Prac Dyplomowych: <https://apd.uni.opole.pl>. E-learning realizowany jest poprzez Platformę Moodle i Microsoft Teams. Strona Biblioteki Głównej: <http://bg.uni.opole.pl> zapewnia zdalny dostęp do zasobów, narzędzi wyszukiwania oraz Bazy Wiedzy UO: <https://bazawiedzy.uni.opole.pl/>. Informacje na temat systemu jakości kształcenia (sprawozdania i analizy), harmonogramów programów, systemów wsparcia studenta, dorobku kadry, internacjonalizacji, regulaminów praktyk i staży, czy bieżących wydarzeń są dostępne online, co zostało wykazane w opisie pozostałych kryteriów.

Warto nadmienić, że dzięki aktywnie prowadzonym mediom społecznościowym studenci kierunku mają dostęp do informacji na temat bieżących wydarzeń w zakresie działalności:

Instytutu Nauk o Literaturze: <https://www.facebook.com/inol.uni>

Instytutu Językoznawstwa: <https://www.facebook.com/profile.php?id=61569768126197>

Wydziału Filologicznego: <https://www.facebook.com/WFILUO>

Polonistyki UO: <https://www.facebook.com/PolonistykaUO>

Katedry Języka Polskiego: <https://www.facebook.com/profile.php?id=61556170948773>

Katedry Badań nad Europejskim Dziedzictwem Kulturowym:

<https://www.facebook.com/KBEDKUO>

Centrum Badań Epok Wczesnonowożytnych: <https://www.facebook.com/CBEW.UO>

Gazety Studenckiej: <https://www.facebook.com/GazetaStudenckaUO>

Koła Naukowego Onoma: <https://www.facebook.com/OnomaUO>

Koła Naukowego Literatury i Kultury Modernizmu: <https://www.facebook.com/kololikm.uo>

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Polityka jakości kształcenia w Uniwersytecie Opolskim wynika ze Strategii Rozwoju Uniwersytetu Opolskiego. Realizacja polityki kształcenia w Uniwersytecie Opolskim odbywa się w oparciu o:

- Uchwałę nr 4/2024-2028 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie zmiany i ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały nr 1/2016-2020 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 29 września 2016 r. w sprawie wprowadzenia Uczelnianego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia oraz Księgi Jakości Kształcenia obowiązującej w Uniwersytecie Opolskim. Uchwała definiuje strukturę uczelnianego systemu doskonalenia jakości kształcenia oraz systemów wydziałowych, a także określa zadania organów tworzących ten system. Określa ponadto wzajemne powiązania między elementami systemu.

- Zarządzenie nr 24/2021 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 18 lutego 2021 r. w sprawie zmiany Zarządzenia nr 48/2014 r. Rektora uniwersytetu Opolskiego z dnia 17 listopada 2014 r. w sprawie wprowadzenia Procedur Jakości Kształcenia obowiązujących w Uniwersytecie Opolskim. Zarządzenie wprowadza procedury ustalające szczegółowe zasady postępowania dotyczące poszczególnych aspektów Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Opolskim.

Nadzór nad procesem zarządzania jakością kształcenia w Uniwersytecie Opolskim sprawuje Prorektor właściwy ds. kształcenia przy współudziale Pełnomocnika Rektora ds. jakości kształcenia i Przewodniczących Uczelnianej Komisji ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia (UKDJK) oraz Uczelnianej Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia (UKOJK).

System Jakości Kształcenia na Wydziale Filologicznym to zbiór wzajemnie powiązanych elementów składających się na proces kształcenia studentów, mających wpływ na jego właściwy przebieg i wysoką jakość. Jakość kształcenia obejmuje zakresem studentów wszystkich form i poziomów studiów, słuchaczy studiów podyplomowych oraz pracowników. Podstawowym celem jest zapewnienie nauczania na najwyższym poziomie zgodnie z obowiązującym prawem, europejskimi standardami i wskazówkami dotyczącymi wewnętrznego zapewnienia jakości w instytucjach szkolnictwa wyższego. Cel ten jest osiąganym poprzez zadania realizowane przez wydziałowe komisje ds. doskonalenia i oceniania jakości w ramach wydziałowej strategii doskonalenia jakości. Strategia ta uwzględnia specyfikę wydziału i pozwala na samodzielnie opracowanie szczegółowych procedur, jednakże z zachowaniem ogólnouczelnianych wytycznych w zakresie doskonalenia jakości kształcenia.

Misją Wydziału Filologicznego jest prowadzenie kształcenia na najwyższym poziomie w dyscyplinach językoznawstwo, literaturoznawstwo, nauki o kulturze i religii, z naciskiem na rozwijanie autonomii studenta i kompetencji istotnych dla funkcjonowania w dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości. Strategia Rozwoju Wydziału Filologicznego określa cele strategiczne, cele szczegółowe i działania powiązane z doskonaleniem jakości kształcenia, w tym w szczególności:

Cel 2. Podnoszenie jakości oferty studiów filologicznych i optymalizacja realizacji procesu kształcenia.

- Umacnianie wysokiej pozycji Wydziału w kształceniu filologicznym poprzez wzrost atrakcyjności oferty dydaktycznej – realizowane poprzez monitorowanie programów studiów i form kształcenia pod kątem stałego dostosowywania ich do zmieniających się potrzeb studentów i potencjalnych pracodawców; utrzymanie liczby studentów i wzmacnianie pozycji kierunków w rankingach akademickich (2.1).
- Rozwijanie autonomii studenta – realizowane poprzez włączanie studentów do badań, szczególnie w przypadku studiów magisterskich; wspieranie działalności kół naukowych;

prowadzenie coachingu akademickiego; promowanie tutoringu jako formy relacji nauczyciel–student; wypracowanie procedury promowania najlepszych prac dyplomowych; opracowanie ścieżki przygotowującej do podjęcia studiów III stopnia (2.6).

- Zapewnianie indywidualizacji procesu kształcenia – realizowane poprzez zwiększenie liczby kursów do wyboru z oferty Wydziału i modułów wybieralnych powyżej ustawowego minimum 30%; umożliwienie studentom wybierania kursów organizowanych przez partnerów sojuszu FORTHEM i wypracowanie procedury pełnej uznawalności kursów zrealizowanych na uczelniach partnerskich (2.7).
- Doskonalenie jakości kształcenia poprzez wzrost skuteczności wewnętrznego systemu doskonalenia jakości kształcenia i budowanie kultury jakości – realizowane poprzez prowadzenie systemowej ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej (audyty wewnętrzne, akredytacja kierunków); prowadzenie okresowej kontroli jakości prowadzenia zajęć dydaktycznych (hospitacje, ankiety studenckie); prowadzenie okresowej oceny kompetencji kadry dydaktycznej; monitorowanie skuteczności procedur jakości kształcenia (2.8).

Pozostałe cele strategiczne to 3. Poprawianie dostępności i warunków studiowania; 4. Umocnianie relacji z otoczeniem i rozwijanie kompetencji absolwentów; 5. Umiędzynarodowienie studiowania również realizowane są poprzez działania mające na celu doskonalenie jakości kształcenia. Strategia Rozwoju Wydziału Filologicznego jest upubliczniona na stronie <https://wfil.uni.opole.pl/strategia-rozwoju/>

Na poziomie Wydziału proces doskonalenia jakości kształcenia nadzoruje Dziekan, a za jej realizację odpowiada Wydziałowa Komisja ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia składająca się z koordynatorów kierunków. Usystematyzowany wykaz działań w zakresie realizacji polityki jakości kształcenia stanowi Uczelniana Księga Jakości Kształcenia, będąca zbiorem procedur doskonalenia jakości kształcenia. Procedury o charakterze ogólnouczelnianym zostały uzupełnione o wydziałowe procedury odzwierciedlające specyfikę Wydziału Filologicznego <https://wfil.uni.opole.pl/wydzialowa-ksiega-jakosci-ksztalcenia/>

Zgodnie z obowiązującymi uregulowaniami UO, w działaniach na rzecz jakości kształcenia uczestniczą wszyscy pracownicy, a nadzór i kształtowanie kultury jakości jest w rękach: Dziekana, Kolegium Dziekańskiego, Wydziałowej Komisji ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia oraz Wydziałowej Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia. Dziekan czuwa nad realizacją procesu dydaktycznego i funkcjonowaniem wydziałowego systemu doskonalenia jakości kształcenia, dysponuje środkami finansowymi przyznawanymi na działalność dydaktyczną i podejmuje decyzje w sprawach studenckich. Kolegium Dziekańskie opiniuje programy studiów i kształtuje politykę dydaktyczną wydziału.

Za działania na rzecz podnoszenia jakości kształcenia przyznawana jest nagroda Quality. Regulamin przyznawania Nagrody określa obszary działalności, jakie Komisja bierze pod uwagę: promotorstwo wyróżnionych prac dyplomowych; opiekę nad studentami realizującymi indywidualny tok studiów, laureatami nagród ministra, czynnymi uczestnikami konferencji naukowych i autorami publikacji naukowych; opiekę nad wyróżniającymi się kołami naukowymi studentów oraz uzdolnionymi uczniami szkół średnich; autorstwo wysoko ocenianych podręczników i skryptów; wyróżniającą ocenę studentów; stopień zaangażowania w organizację dydaktyki.

Wydziałowa Komisja ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia podejmuje działania na rzecz zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na wydziale w zakresie: celów i strategii wydziału; wewnętrznych procedur zapewnienia jakości kształcenia; zasad zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programów studiów i ich efektów; sprawozdawczości do organów uczelnianych. Wydziałowa Komisja ds. Oceny Jakości Kształcenia podejmuje działania w zakresie audytu doskonalenia jakości kształcenia: analizuje okresowe badania ankietowe wśród studentów i nauczycieli akademickich i upublicznia wyniki oceny; przygotowuje rekomendacje i sprawozdania z audytów do organów uczelnianych.

Koordynator kierunku planuje i nadzoruje proces kształcenia w ramach danego kierunku, zapewnia prawidłowy przebieg procesu kształcenia, w tym w szczególności zarządza procesem dydaktycznym; dokonuje korekt i przygotowuje projekty zmian programów studiów; wnioskuję do dziekana o przydzielenie zajęć dydaktycznych wskazanym nauczycielom akademickim po wcześniejszej akceptacji dyrektora instytutu, w którym dany pracownik jest zatrudniony; w przypadku modułu/przedmiotu przyporządkowanego do innej dyscypliny naukowej wnioskuję o przydzielenie zajęć do dziekana odpowiedniego wydziału.

Obecne programy studiów *Filologia polska*, studia stacjonarne I i II stopnia zostały zmodyfikowane w roku 2022 zgodnie z Uchwałą nr 235/2016-2020 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie wytycznych dla opracowania programów studiów na kierunkach prowadzonych w Uniwersytecie Opolskim. Ponieważ od ostatniej modyfikacji minął cały cykl, po analizie danych zebranych od interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, podjęto decyzję o wprowadzeniu zmian do programu, zarówno na poziomie zakładanych efektów uczenia się jak i przedmiotów pomagających studentowi te efekty osiągnąć. Zmiany zostaną opracowane według nowych wytycznych wprowadzonych Uchwałą nr 5/2024-2028 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie zmiany i ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały nr 235/2016-2020 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie wytycznych dla opracowania programów studiów na kierunkach prowadzonych w Uniwersytecie Opolskim. Projekt zmodyfikowanych efektów i harmonogramów studiów trafił już pod obrady Kolegium Dziekańskiego i do 15 marca zostanie przekazany Uczelnianemu Koordynatorowi ECTS do dalszego procedowania. Zmodyfikowane programy zostaną zatwierdzone przez Senat w maju i będą obowiązywały od kolejnego roku akademickiego.

Projektowanie, okresowe weryfikowanie, modyfikowanie i zatwierdzanie programów studiów odbywa się zgodnie z ww. Uchwałą nr 5/2024-2028 oraz uczelnianą Procedurą tworzenia oraz modyfikowania programów kierunków studiów SDJK-O-U2.

Projektowanie nowych programów studiów oraz modyfikowanie istniejących jest odpowiedzialnością na takie czynniki jak rozwój kadry naukowej, wyniki analizy potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego, proces umiędzynarodowienia uczelni, informacje i wnioski zgłaszane przez studentów i absolwentów, zainteresowanie kandydatów na studia oraz zmiany uregulowań prawnych w zakresie szkolnictwa wyższego. Ponadto, koordynatorzy kierunków i wydziałowe komisje ds. jakości kształcenia dokonują corocznego przeglądu istniejących programów studiów. Utworzone lub zmienione programy studiów przygotowane przez koordynatorów kierunków, w porozumieniu z dziekanem i przy współpracy nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na danym kierunku podlegają kolejno zaopiniowaniu przez Kolegium Dziekańskie, weryfikacji i zaopiniowaniu przez Uczelnianego Koordynatora ds. ECTS, zaopiniowaniu przez Samorząd Studencki, zaopiniowaniu przez Rektorską Komisję ds. Kształtowania Polityki Dydaktycznej, zatwierdzeniu przez Prorektora ds. kształcenia i uchwaleniu przez Senat Uczelni.

Uchwała Senatu nr 5/2040-2028 i towarzysząca jej procedura SDJK-O-U2 ustalają harmonogram, przebieg i zakres prac jakie należy wykonać przy monitorowaniu i okresowym przeglądzie programów studiów. W trakcie prac brane są pod uwagę wszelkie odnoszące się do nich informacje wewnętrzne i zewnętrzne, a w szczególności: przewidziane w systemie doskonalenia jakości raporty okresowe sporządzane przez dziekana lub zastępcę, komisje i zespoły wydziałowe, koordynatorów kierunków i koordynatorów praktyk oraz raporty osiągania efektów uczenia się; wyniki ankiet studenckich; uwagi i wnioski przekazywane przez przedstawicieli studentów obecnych w poszczególnych składowych wydziałowego systemu jakości kształcenia; uwagi i wnioski opiekunów lat; uwagi i wnioski kadry naukowo-dydaktycznej; raporty i statystyki z Biura Dydaktyki i Jakości Kształcenia i Akademickiego Centrum Karier; zalecenia i wnioski z uczelnianych komisji doskonalenia jakości; informacje od interesariuszy zewnętrznych.

Ocena osiągania efektów uczenia się jest istotnym elementem funkcjonowania systemu doskonalenia jakości kształcenia i przebiega wielotorowo. Zgodnie z uczelnianą Procedurą weryfikacji osiągania

zakładanych efektów uczenia się oraz oceniania studentów i słuchaczy studiów podyplomowych SDJK-O-U5, prowadzący przedmiot lub moduł dokonuje bieżącej analizy osiągniętych efektów uczenia się w czasie jego trwania, a na zakończenie semestru sporządza raport z osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się zgodnie z ustalonym wzorcem. Na Wydziale Filologicznym prowadzący przedmiot dokonują weryfikacji efektów uczenia się przy użyciu formularza MS Forms. Koordynator kierunku dokonuje analizy pozyskanych danych i weryfikuje osiągnięcie semestralnych efektów kształcenia dla kierunku. Wnioski z analizy koordynator przekazuje Wydziałowej Komisji ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia, a ponadto (w porozumieniu z dziekanem) uwzględnia je podczas ewentualnej modyfikacji programu studiów dla kierunku. Podobny formularz osiągnięcia efektów uczenia się wypełniają sami studenci po zaliczeniu wszystkich przedmiotów na kierunku, tuż przed obroną. Jest to bardzo cenna informacja zwrotna, która pozwala lepiej przypisać liczbę godzin wykładowcy i nakład pracy studenta w przypadku, gdy studenci wskażą taką potrzebę.

Ostateczna weryfikacja osiągania efektów dla kierunku odbywa się przy ocenie pracy dyplomowej i w trakcie egzaminu dyplomowego (tzw. obrony). Zasady dotyczące przygotowania i oceny pracy dyplomowej reguluje Procedura procesu dyplomowania SDJK-O-U10.

Innym źródłem informacji o stopniu osiągania efektów uczenia się – w trakcie semestru – są hospitacje zajęć realizowane zgodnie z uczelnianą Procedurą hospitacji zajęć dydaktycznych SDJK-O-U12 i nadzorowane przez dziekana. Przewidziano dwa rodzaje hospitacji: planową, przeprowadzaną zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem oraz interwencyjną, przeprowadzaną w przypadku zgłaszania problemów i nieprawidłowości w realizacji zajęć, lub w przypadku niskiej oceny zajęć w ankietach studenckich. Protokół z hospitacji zawiera odniesienia do efektów uczenia się, przewidzianych dla danego przedmiotu/modułu.

W procesie doskonalenia jakości kształcenia biorą udział interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni, a szczególną rolę odgrywają studenci. Mają oni swoich przedstawicieli w Uczelnianej/Wydziałowej Komisji ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia, Uczelnianej/Wydziałowej Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia i, jako przedstawiciele samorządu w Radzie Studenckiej Wydziału Filologicznego, zgłaszają propozycje zmian i opiniują zmiany w programach studiów. Ponadto studenci wyrażają swoje opinie i formułują wnioski w licznych badaniach opinii, ankietach, a także ustnie za pośrednictwem opiekunów lat, opiekunów praktyk i koordynatorów kierunków.

Studenci mają też wpływ na sposób realizacji programu studiów cyklicznie dokonując oceny zajęć. Anonimowe ankiety są przeprowadzane co semestr zgodnie z Procedurą oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów SDJK-O-U8 w formie elektronicznej. W roku 2024 na wniosek studentów nastąpiła modyfikacja pytań stawianych w ankiecie. Wyniki ankiet są cyklicznie analizowane przez Kolegium Dziekańskie. Opinie studentów mają wpływ na okresową ocenę pracowników i są kluczowe w przypadku pracowników dydaktycznych np. starających się o awans.

Interesariusze zewnętrzni mają wpływ na program kształcenia już od momentu jego tworzenia. Zgodnie ze Szczegółową procedurą cyklicznego opiniowania programów na Wydziale Filologicznym SDJK-SZ-WF-2, pracodawcy cyklicznie opiniują efekty uczenia się prowadzonych na Wydziale kierunków. Wypracowany na Wydziale formularz oceny jest wykorzystywany przy każdej modyfikacji programu studiów. Ponadto często dochodzi do wymiany informacji z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego podczas wizyt w firmach, czy też podczas monitoringu praktyk zawodowych.

Wszystkie opinie i oceny są analizowane przez koordynatorów kierunków i omawiane w trakcie posiedzeń Kolegium Dziekańskiego. Zaakceptowane propozycje zmian są procedowane po zakończeniu całego cyklu kształcenia, jedynie sprawy naprawcze są procedowane w trybie pilnym.

Zalecenia wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Poprzednia ocena miała miejsce w roku 2010 (wizytacja w dniach 28-28.10.2009) i odbywała się według nieco inaczej uporządkowanych kryteriów. Jedyne zalecenia zostały sformułowane w Części VII *Sprawy studenckie*. Z tego względu obecny raport samooceny odnosi się do zaleceń z 2010 roku w jednym miejscu.

Lp.	Zalecenia wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Uczelnia nie w pełni wspiera samorząd w prawidłowym wypełnianiu jego ustawowych obowiązków, nie przedstawiając odpowiedniemu organowi planów oraz programów studiów do zaopiniowania	Zmiany w programie studiów są opiniowane przez Samorząd UO, w tym przedstawiciele Rady Studenckiej Wydziału Filologicznego (Procedura Jakości Kształcenia SDJK-O-U2)
2.	Uczelnia nie spełnia materialnych warunków do funkcjonowania organu samorządu przez brak przyznania biura oraz odpowiedniego budżetu	Rada Studencka Wydziału Filologicznego ma swoją siedzibę w pokoju 233 w budynku dydaktycznym przy ulicy Oleskiej 48 (Miasteczko Akademickie na Kampusie UO)
3.	Uczelnia nie przeprowadza regularnej i rzetelnej ankietyzacji procesu dydaktycznego i nauczycieli akademickich	Uczelnia przeprowadza regularną i rzetelną ankietyzację procesu dydaktycznego i nauczycieli akademickich (Procedura Jakości Kształcenia SDJK-O-U8)
4.	Obsługa administracyjna studentów nie jest dostępna w odpowiednim wymiarze czasu w szczególności w okresach związanych z koniecznością wypełnienia przez studentów formalności	Dziekanat obsługuje studentów w kontakcie bezpośrednim przez 4 dni w tygodniu w godzinach 11.00-14.00. Studenci kontaktują się głównie poprzez system USOS, MS Teams, email i telefonicznie a sprawy związane z tokiem studiów prowadzone są w systemie USOS i ezd. Obsługa administracyjna studentów jest w pełni wystarczająca.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <p>Funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia: dobrze zbudowany system, liczne szkolenia i warsztaty dla pracowników dydaktycznych i badawczo-dydaktycznych.</p> <p>Posiadane zasoby kadrowe: wysokie kompetencje i zaangażowanie stosunkowo młodej, perspektywicznej kadry badawczo-dydaktycznej wspieranej przez grono doświadczonych badaczy i dydaktyków akademickich.</p> <p>Oferta dydaktyczna: program studiów poszerzony poza tradycyjny kanon filologii polskiej o sprofilowane moduły wybieralne przez studentów, w tym ukierunkowane na kompetencje zawodowe, zasoby biblioteczne i bazy danych, elastyczny system aktualizacji programu kształcenia</p> <p>Mało liczebne grupy: możliwość bardziej indywidualnego podejścia do studenta oraz pozyskiwania jego opinii.</p> <p>Posiadanie kategorii A przez obie dyscypliny – literaturoznawstwo i językoznawstwo: pełne uprawnienia do nadawania stopni naukowych umożliwiające kadrze rozwój kariery naukowej i prowadzenie kształcenia w Szkole Doktorskiej UO.</p>	<p>Słabe strony</p> <p>Niezadawalająca internacjonalizacja: ograniczony poziom zagranicznej wymiany kadry akademickiej i studentów, co wynika w znacznej części ze specyfiki kierunku.</p> <p>Realizacja procesu dydaktycznego: niewystarczająca ilość dobrze wyposażonych pomieszczeń dydaktycznych i specjalistycznych pracowni.</p> <p>Struktura organizacyjna Wydziału Filologicznego: rozdzielenie kadry na dwa niezależne Instytuty – Instytut Nauk o Literaturze i Instytut Językoznawstwa – co okresowo utrudnia współpracę dydaktyczną.</p> <p>Mało liczebne grupy: zmniejszona możliwość pracy zespołowej metodą projektową, utrudnione kształcenie niektórych kompetencji miękkich.</p> <p>Promocja kierunku: niewystarczające wsparcie biura promocji UO.</p>

Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <p>Aktywne pozyskiwanie funduszy UE jako źródła wspierania działalności badawczej i dydaktycznej oraz pozyskiwanie środków na projekty naukowe w ramach NCN i innych, w tym regionalnych/miejskich.</p> <p>Rozwój i uatrakcyjnianie oferty dydaktycznej: modyfikacja programów studiów, nowe kierunki, moduły, studia podyplomowe, warsztaty, szkolenia, mikropoświadczenia, m.in. w ramach Opolskiego Centrum Rozwoju Gospodarki. Dostosowanie do rynku pracy i realiów, w tym rozwój form e-learningowych.</p> <p>Relacja z otoczeniem: bliska i wieloaspektowa współpraca z instytucjami miasta i regionu, otwartość władz regionu na współpracę z uczelniami (zapisana w strategii rozwoju regionu).</p> <p>Zaangażowanie studentów w badania naukowe: kanalizacja aktywności studenckiej w kołach naukowych oraz możliwość publikowania własnych tekstów naukowych i popularnonaukowych w studenckim czasopiśmie „Semestralnik Językoznawczy” i w „FORTHM Journal” szansą na aktywizowanie przyszłych badaczy</p>	<p>Zagrożenia</p> <p>Niska pozycja humanistyki w świadomości społecznej.</p> <p>Mała liczba kandydatów na studia: kryzys demograficzny, wyludniająca się Opolszczyzna, odpływ młodzieży policealnej do dużych ośrodków akademickich oraz rezygnacja ze studiów magisterskich na rzecz pracy zawodowej.</p> <p>Zbyt niskie nakłady finansowe: niesatysfakcjonujące wynagrodzenie nauczycieli akademickich, nieadekwatne wsparcie grantowe współczesnej nauki, utrudniające rozwój osobisty.</p> <p>Rynek pracy: słaba oferta pracy dla absolwentów filologii polskiej w regionie, ograniczone możliwości kariery zawodowej zgodnej z nabytymi w trakcie studiów kompetencjami, kryzys zawodu nauczyciela, niskie płace. Rozwój AI skutkujący zmniejszaniem się zapotrzebowania na filologów.</p>
---------------------	---	--

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana)

.....

(podpis Rektora)

Opole, dnia 28 lutego 2025